ՏԱՐԻ 45ՐԴ — ԹԻՒ 260 — Կ. ՊՈԼԻՍ, ՓԵՏՐՈՒԱՐ 20/5 ՄԱՐՏ 1902 — 25 ՋԻԼՔԱՏԷ 20 ՇՈՒՊԱԹ 1317 — ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷ ԷՖԷՔԻԱՐ

10 ՓԱՐԱ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS E. KAÏSÉRIAN
38, Grand' rue de la S. Porte, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ե. ԿԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պալը Ալի ճասէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50
Գաւառներու համար	108 ղրշ.	60

ՑԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
اوحانس فرید قیصریان
مطبعهٔ دارالخانه‌سی
باب عالی جوارنده ۳۸ نومرولو دائره خصوصه

ԱԵԼԱՐՉԱՔԱՐ ՆԱՐԵԿ
ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ «ՔԱՍԻՄ»

ԳՐՔԻ ՁԵՒՈՎ ՁՐԻ ՊԻՏԻ ՏՐՈՒԻ
ՏԵՏՐԱՌ ՏԵՏՐ
"ՄԱՆԶՈՒՄԷ"Ի ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ
"ՄԱՆԶՈՒՄԷ"Ն ՁԵՌՔԷ ԳՆՈՂՆԵՐՈՒՆ
1902 ՓԵՏՐՎԱՐ 25ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ԱՄԷՆՔՆ ԱԼ ԹՈՂ ԿԱՐԴԱՆ ՎՆԱՍ ՉՈՒՆԻ

Շաբաթէ մը ի վեր նամակներ կ'ըստանանք գաւառներու ընթերցողներէն, որոնք բաժանորդագրուիլ կ'ուզեն «Մանզումէ»ի, բայց ոմանք կը մոռնան բաժնեգինը ներփակ ղրկել և կը խնդրեն որ թերթերը ղրկենք, առաջին առթիւ դրամը գանձելու պայմանով, ոմանք ալ, «բաժնեգինը պատրաստած ենք, չենք գիտեր ինչ միջոցով ղրկենք» կը հարցնեն։

Այս բազմաթիւ խնդրանքներուն անկարելի ըլլալով անհատապէս պատասխանել, ներկայիս կը փութանք բացարձակապէս ծանուցանել թէ՝

ՄԱ ՆԶՈՒՄԷ»Ի ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԿԱՆԽԻԿ Է

ԱՊԱՌԻԿ ՁԿԱՑ Ո՛ԵՒ Է ՄԷԿՈՒ ՀԱՄԱՐ

բաժանորդ գրուիլ ուզողը կրնայ բաստիպէն աւանդ տալ դրամը որ վստահակէս կը հանի մեր ձեռք. նոյնպէս կարելի է Օսմ. բանթատան փուլ ղրկել քանի հատ ղրուշոց փուլը մէկ մէճիտ հաշուով։

Այս պայմանը կը յիշեցնենք նաեւ այն մեծայարգ բաժանորդներուն, որոնք Մանզումէի հրատարակութեան օրէն ի վեր թերթ կ'ստանան և չեն բարեհաճած դեռ փոխարէնը ղրկել։ Այնպիսիներ կ'սպասեն արդեօք որ տարի մը թերթ կարդալէ ետքն ԱՇԽԱՐՀԱՒԱՐ ՆԱՐԵԿՆ ալ ձրի որսան։

ԽՈՐԴԱԽ ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐՆԵՐԸ

ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ ԻՆՁ ԿԸ ՏՈՒԺԷ

Բ.

Մեր առաջին տեսութեան մէջ պարզեցինք այն խախտ հիմերն ու անպարկեշտ միջոցները, որոնցմով եւրոպական ապրանքներու յանձնակատարները բոյն կը դնեն մեր հրապարակներու մէջ, պարզապէս փոքր վաճառականներու կարօտութիւնը և դիւրահաւանութիւնը շահագործելով՝ ի վնաս անտեսական կացութեան հրապարակի։

Մնդիր է գիտնալ թէ տեղային առեւտրական մարդոց մէջ ձեռներէցութեան այդ ոգին, այսինքն Եւրոպայի և Թուրքիոյ առեւտրական տուներու միջեւ միջնորդ ըլլալու միտումը կը պակսի՞ որ միշտ նկարագիրը անծանօթ, և բաղդախնդիր անհատներ խրախոյս կը գտնեն հաւասարապէս թէ՝ տեղային և թէ՝ օտար հաստատութիւններէն, որոնց մէջն կը մատակարարեն և միւսին մատուցում կ'ընեն (օֆֆը)։

Անուանի հմայքը որ շատ մը արտաքին ձեւերու հետ միշտ շլացուցիչ հրապոյր մը ունի, առեւտրական աշխարհի գործնական մարդոց հանդէպ ալ, անտարակոյս յանձնարարելութեան էական պայման մը պիտի ըլլար, որով Պրուսիոյ մը, Պլիխէր կամ Ալպէր կամ Բօպէր մը առաւելութիւն կը ստանան Դէորգին, Միհրանին, Նիքոլին կամ ուրիշ մէկուն վրայ։

Անուանի հմայքը իր դերը ունենալով հանդերձ, տեղացիները շատ անգամ զուրկ են այն առաւելութիւններէն որով անծանօթները կը նպաստաւորուին։ Երբ ինծի Միհրանի մը կողմէ դիմում ըլլայ այն ինչ դործարանին ապրանքին գնման համար՝ կ'ըսեմ. «Ա կարապետ աղային դրագիրը չէ՞, Թորոսին մանչը չէ՞, մայրը տակաւին երէկ լաթ կը լուար, ինչո՞ր գօմիսիոնճի եղեր է», եւն. եւն.։

Կարապետին գրագիրը կամ Մարկոսին զաւակը եղած ըլլալ մարդու մը արժանիքը նսեմացնելու ինպիսի պատճառ կրնայ ըլլալ, քանի որ մարդ մը պէտք է գործէն դատել, և առանց այդ առողջ դատողութեան, մենք կը դատապարտենք ծանծաղամիտ առարկութիւններով զանոնք՝ որոնցմէ չէինք կրնար խաբուիլ գէթ՝ ատոնց նկարագիրը մեզի լաւ ծանօթ և պարագաները պայծառօրէն յայտնի ըլլալով։ Մրցումը, որ անդուլ էական պայման մըն է հրապարակի վրայ յաղողելու, իր կարեւոր դերը ունի ծանօթ և անծանօթ տեղացի և օտար յանձնակատարներու յաղողութեան մէջ։ Տեղացին չի կրնար խաբել, որովհետեւ միշտ միւսնոյն միջավայրի և ընկերական շրջանակի մէջ կը գտնուի անոր հետ, որ իր յաճախորդը պիտի ըլլայ։

Յետոյ տեղացին՝ տեղական օրէնքներու առկել ուղղակի պատասխանատու է և առաւելապէս տեղացին պատիւը աւանդաբար կը նախընտրէ շահին։ Իր սովորութիւնները, իր պարագաները, իր աւանդութիւնները և ժողովրդական առածները զինքը կը պատրաստեն իր օգուտէն, շահէն աւելի պատուաւոր ըլլալու և այս նոյն է հայ կնոջ մը և ուլահ կամ լեհ կնոջ մը պատուոյ ու շահի յարաբերական ըմբռնման մէջ ալ։ Տեղական սովորութիւններն ու ըմբռնումները նոյն են ժողովուրդը կազմող բոլոր նոյն մասերու մէջ ալ, ուստի կիներու դէրքը երիկ մարդոց դէրքն ալ կը բացատրէ և փոխադարձաբար։

Տեղացի յանձնակատարը իր պայմաններուն բերումով քանի՛ տարիներ պատուոյ շաւղէն չչեղնի, միշտ համեմատաբար անյաղողութեան կը դատապարտուի։ Երբ ապրանք մը ապսպրես տեղացի յանձնակատարին և պահանջես որ նոյնչին փայլով, հիւսուածքով, նոյն անթափ գոյնով, միեւնոյն լայնքով, թելերու նոյն համրանքով են. ապրանքը կ'ուզես, պէտք է վստահ ըլլաս որ յանձնարարած ձեւովդ կը ստանաս նոյնը, պայմանամի տեւողութեան միջոցին։ Սակայն օտար յանձնակատարը հոս է որ իր ազօրէն մրցումը ի գործ կը դնէ։ Ինք ընդունելով հանդերձ քու բոլոր պահանջքներդ, տեղացի յանձնակատարին վրայ հարիւրին 10 զեղչ մը ալ կը խոստանայ քեզի։ Հարիւրին տասը զ՚զչ, ըսել է վաճառականը պիտի կրնայ իր ապսպրած ապրանքը ծախել այն գնով, որով տեղացի յանձնակատարէն ինք պիտի գնէր։ Այս լաւ, երբ մինչեւ վերջը պատուաւոր ըլլայ գործը, սակայն դժբաղդաբար իրողութիւնը հակառակը կ'ապացուցանէ։ Օտար յանձնակատարը ապրանքը ապսպրուելուն պէս կանխիկ դրամ մը կը գանձէ հարիւրին 5-10 կամ աւելի, գործին համեմատ։ Անգամ մը օձիքը ձեռք տուիր ըսել է։ Նախ երեք ամիսէն գալիք ապրանքը չորս ամիսէն՝ հինգ ամիսէն հաղիւ մաքոր կը հանի, Մինչեւ ժամանակը անցած կ'ըլլայ և կը վնասես։ Յետոյ անթափ գոյները որ գունն պահանջած էիր, կեղծ կ'ելլան, բայց չես կրնար գանդատիլ, որովհետեւ ոչ է դրաւոր պայմանագրութիւն մը չունիս այդ մասին և յաճախ գօմիսիոնէրը քեզի անթափ գոյնով կտոր մը կը ցուցնէ և իրբեւ էֆէրտոս յետոյ ատոր կեղծը քովդ կը ձգէ. լայնքէն քիչ մը պակաս կու գայ. ատոր համար ալ կ'առարկէ թէ խոնաւութենէն ապրանքը քիչ մը քաշուած է։ Թելերը փոխանակ 36ի՝ 33 կ'ելլան, ինչ որ չես կրնար համրել ու դանել. Ապրանքին հաստութիւնն ալ կը տարբերի նմոյշէն. ատոր համար ալ կ'ըսէ թէ նմոյշը ձեռքի մէջ շատ գործածուելուն համար խաւերը ցցուած են և հաստ կ'երեւին, և դեռ այս կարգի շատ մը առարկութիւն ու պատճառաբանութիւնէ վերջ որուն մէջ մէթրն 95 սանթիմ կամ եարտան 30 ինչէզ ալ կ'ելլայ շատ անգամ, կ'ստիպուիս ապրանքը ընդունիլ, յաճախ համոզուած սուտերու և կամ եթէ չես համոզուած՝ օձիկդ ձեռքը տուած կ'ելլաս առանց խուսափելու ճար ունենալու։

Ահա այս միջոցներով անգամ մը գօմիսիոնճին ձեռքը կ'անցնի վաճառականը, ու այն խարդախուած ապրանքի յանձնարարութեամբ, որուն փոխարէնը վեց ամիսէն պիտի վճարուէր և որովհետեւ դիւրին չէ այսպիսի ապրանք մը ծախել, և հետեւաբար հին պարտքը վճարել նոր ապրանք մըն ալ կ'ապսպրուի անչնորհք գօմիսիոնճին և այսպէս օղակաւորումը կը շարունակուի միշտ, անդադար, որու միջոցին տեղացի վաճառականը գործիք մըն է գօմիսիոնէրին քամահաճութեանց, մինչեւ որ մնանկութիւնը գայ փրկել զինքը։

ՕՐԼԻՐԱԿԼԱՍ

ՎԱՌԱՐԱՆԻՍ ԱՆԿԻՒՆԷՆ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆ

Թերթօն և . . . Նարեկ, ի՛նչ սիրուն հակադրութիւն, և ի՛նչ նորութիւն մանաւանդ, զոր պիտի ընծայեն մեզի «Մանզումէի էֆքիար» ու Քասիմ, Մեծ-Պահքի առջի օրեն։ Անկեղծապէս պէտք է խոստովանիլ թէ այսքան ինքնատիպ գաղափար մը ո՛չ մէկ հայ օրագրող յղացած ու գործադրած էր տակաւին։ Թերթօնի մասին մեր լրագրութիւնն բոլոր յաւաջդիմութիւնը կը կայանար, մինչեւ հիմա, Պոլսական կամ գաւառական կեանքէ վիպասանութիւն հրատարակելուն մէջ, իբրեւ գերազանցութիւն մը թարգմանուած վիպասանութիւններուն վրայ, ան ալ չա՛տ հազուադէպ կերպով։ Որչափ ատեն որ թերթօնը լրագրին ընթերցումը յարատեւ պահելու միջոց մը նկատուի, միշտ պիտի ընտրուին ու թարգմանուին առամադիք վէպերը, որոնց գործողութիւնները, տիպարները, տեսարանները վառ կը պահեն հետաքրքրութիւնը և օրեր կան ուր, գործիդ մէջտեղ, մնատել կուտան լրագիրը՝ ո՛չ թէ Թրանավալի Թուղթերուն գինը կամ Ազգ. Լուսերու բաժինը կարդացնելու համար քեզի, այլ գոհացում տալու անհամբերութեանդ թէ Տիկին մարքիզուհին, օրինակի համար, որ Պուլոնեի անտառէն կը վերադառնար կառքով, ատենին հասա՞ւ իր ժամադրութեանը կամ Ամերիկացի միլիառատէրը քանի՞ հարիւր հազար տոլարի գնեց իրեն ներկայացուած ադամանդը, որուն կեղծ ըլլալը չգիտեր։ Այս ընթերցողներուն համար, որոնք ահագին թիւ մը կը կազմեն մեր մէջ ալ, թերթօնը թատերաբեմին վարագոյրն է —թուղթէ վարագոյր— որ կը բացուի առտու կամ իրիկուն, սա տարբերութեամբ որ արարուածները շատ կարճ են ու ներկայացումը շատ երկար։ Ատեն ատեն փորձեր եղած են, քանի մը լրագրպանեներու կողմէ, թերթօնի ձեւի տակ հայերէնի վերածել գրական կամ գիտական գործ մը և կամ միջազգային նշանաւոր ունեցող հեղինակի մը մէկ գրուածքը, առանց փոյթ ընելու թէ ընթերցողը — քիչ մնաց «յաճախորդը» պիտի ըսէի— ուրիշ բան կը փնտուէ։ Մեծամասնութիւնը, սակայն, հանրութեան ճաշակին կը հետեւի, առանց զայն բարեփոխելու ճիգի, որուն համար մեղադրելի ալ չէ։ Եւ այս միօրինակութեանը մէջտեղ, երբ օրաթերթի մը կը յայտարարէ թէ կրօնական գիրք մը ընտրած է իբրեւ թերթօն, նախաձեռնութեան ոգի մը ցոյց տուած կ'ըլլայ որուն առջեւ, իմ մասիս, կանգ կ'առնեմ։ Լրագիր կարդալու սկսէլէ ի վեր, վարժուած էի —և ինծի պէս հազարաւորներ ալ նոյն վարժութիւնը ունին — սա ձեւով Ծանուցումներ կարդալու. «Ցառաջիկայ թիւով պիտի «սկսինք, իբրեւ թերթօն, Ֆրանսայի «ծանօթ հեղինակներէն . . . ի յոյժ հե«տաքրքրաշարժ մէկ վէպը, . . ., ո«ւրուն մէջ սիրային անցքեր ու շահե«կան դէպքեր իրարու կը յաջորդեն, «ճարտար հիւսուածքով մը, հեւ ի հեւ «անձկութեան մը մէջ պահելով ըն«թերցողը», եւայլն։ Ու ահա յանկարծ առտու մը, կը կարդամ թերթօնի ծանուցում մը, որուն մէջ ըսուած է. «եթէ ջերմեռանդ հաւատացեալները «իբր հաւատքի զօրաւոր կռուան մը կը «փարին Նարեկին, նորահաս երիտա«սարդութիւնն ալ ո՛չ նուազ յարգան«քով ու երկիւղածութեամբ կը վերա«բերուի անոր, հայ գրականութեան «ամէնէն ինքնատիպը, վսեմն ու հո«գեցունցը տեսնելով հայ վանականին «այս սրտաբուխ մաղթանքներուն մէջ։»

Առանց կրօնամոլ մը ըլլալու, ո՛չ ալ պարկեշտասուն ընթերցող մը —ուրեւակայեցէ՛ք որ «Աւետաբեր»ին հետ . . . «Ինչն տը Սիէլ» ալ կը կարդամ— համակրեցայ «Մանզումէ»ին այս նորութեանը։ Եւ այնքան ջերմապէս, որ այս նամակս «Կրօնական թերթօն»ին կը նուիրեմ, սպասելով Փետրվար 25ին, ուր պիտի սկսիմ օր օրին կարդալ «Սրբոյն Գրիգորի Նարեկայ վանից վանականի և հոգեկից հաւատարի» «Ողբ»ատասոյց»ը, աշխարհաբարի վերածուած՝ «Ժառանգաւորք»ի հեղինակին կողմէ։

Առանց ծանրանալու այն նիւթական զոհողութեան վրայ զոր ընելու յանձն առած է «Մանզումէ»ի Տնօրէնութիւնը, այս յաւելուածական հրատարակութեամբ, — լրագրական Բիւմ մը, եւրոպական բառով,— պիտի չեշտեմ միայն սա պարագան, թէ Նարեկին աշխարհաբար թարգմանութիւնը գրական կարեւոր աշխատութիւն մըն է, ժողովուրդին դիւրամատչելի ըլլալէ զատ, բանաստեղծներուն ալ ուսումնասիրութեան ու զննութեան նիւթ մատակարարող։

Նարեկը, ինչ ազնիւ գիրք, ամբողջ բանաստեղծութիւն, ամբողջ իմաստասիրութիւն։ Իր հոգեկան սիրտ-քանքն ու մտքի կազդուրումէն զատ, մեզի պիտի ընծայէ նահապետական կեանքի վերյիշում մը, վերադարձը բոլոր այն հին բարի սովորոյթներուն, որոնք կը տիրէին հօրենական յարկին տակ, և հիմայ խոյս տուած են տակաւ տակաւ մեր յարկերէն. —Նոր ու օտարամուտ բարքերու հետեւանքով։ Այս տողերը գրած վայրկեանիս, մատենադարանիս խորշէն հանած ու գրասեղանիս վրայ դրած եմ Նարեկին 1804ի մէկ տպագրութիւնը «ի Վենետիկ, ի վանս Սրբոյն Ղազարու» ի թուականութեանս ՌՄԾԴ։ Պզտիկ հատոր մը, մաշուած սրբոս պէս՝ որ սակայն հարիւր տարիներէ ի վեր մնացեր է ընտանիքին մէջ «որդւոց որդի» —ինչպէս կ'ըսեն— որ թերեւս դեռ հարիւր տարի մըն ալ դիմանայ, երբ այս տողերը գրողը ո՛չ ունայ գոյութիւն ունենայ և նորեր յաջորդեն իրեն, ամէն բան փոխուած տեսնելով շուրջերնին, բարքեր, ճաշակ ու դրականութիւն։ Այդ թուականին, Բասիմի Թերթօն-Նարեկն ալ անցած պիտի ըլլայ, ու նորէն այս հին գրաբար հատորն է որ, ամէն տուներու մէջ, պիտի գրաւէ դրադարանները խորշը, իր կողքին վրայ կրելով ձեռագիր արձանագրութիւնը հաւուն ու պապուն մահուան և զաւակին ու թոռնիկին ծննդեան։

(Մասէս) ՄԵՆԱՍԷՐ

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ (46)

ԿՈՐՈՆ

ԹԱՎԷԼ ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՍԻՐԸ

Գ.

ԲԱՐԻԶԻ ՓՈՔՔ ԴԺՈԽՔՆԵՐԸ

Երիտասարդը մտածեց թէ եթէ ծերուկը բնաւ խմած չըլլար այդ ապէնթը, կրնար թերեւս հարիւրամեայ մը ըլլալ . . . բայց իր խորհրդածութիւնը իրեն պահեց . . .

Լբրիչ արդէն խօսքի սկսած էր հալերու ճգնաւորին հետ, ջանալով ոնէ տեղեկութիւն մը քաղել անկէ, որ իրեն թոյլ տար Անթուանի հետքը գտնելու։

—Անթուան, կը մրմնջէր մարդուկը, այո՛, ատանկ մէկը ճանչցած եմ... մերոնցմէ էր . . . հոս տեսած եմ զինքը։ Առաջները, բանջարեղէններու բաժնին մէջ կ'աշխատէր, և յետոյ, քա՛ջ, սկսաւ խմելու . . . ճամբայ տուին իրեն . . . կրնայ ըլլալ որ տակաւին հոն ըլլայ . . . բայց ես զինքը ալ բնաւ չի տեսայ, կայ հինգ տարիէ մը ի վեր . . .

Պզտիկ բան մըն էր այս տեղեկութիւնը, բայց ոսոիկանը ատկէ սա միտքը պահեր էր թէ Ամանտայի հայրը գինով մըն էր . . . և վճռեց իր հետաքննութիւնները սկսիլ Պոպուր, Սիմօնլի-Ֆրան փողոցներու կապելաներէն և բոլոր այն փողոցներէն որոնք լեռի լեցուն են գինետուններով, ուր հալերու յոգնավաստակ աշխատաւորները կու գան թունաւորուելու, եկած ընդունելութեան փոխադրութեան, իջեցնելու և ուրիշ գործողութիւններու ատեն հոս ու հոն կտոր քրդուած աշխատելով շահած քանի մը սուերովնին։

—Հոն երթալու համար դեռ շատ կանուխ է . . . այս կապելաներու յաճախորդները աշխատութեան մէջ են հիմա. եթէ կ'ուզէք, փոխանակ հոս թմբելու, երթանք հալերը . . . և շրջակաները պտոյտ մը ընենք։

Վճարեցին խմածնին, չնորհակալ եղան հայ Անթիին, և դուրս ելան «Մխող Շուն»էն, յետոյ այցելեցին «Մեծ Հաշուեւտուն»ը։

Անցան հալերու տաղաւարներուն առջեւէն, որոնք այդ պահուն իրենց ամէնէն աղմկոտ շրջանին մէջ էին և ելեկտրական լոյսերուն տակ շատ հետաքրքրաշարժ տեսարան մը, երփներանգ, կենդանի, կեանքի տարօրինակ կերպով ենդոտ պատկեր մը կը ներկայացնէին չէ՛ հասն Բիրուէթ փողոցը։

Փողոցին անկիւնը, հալերուն ճիշդ մօտիկը, նշանակ մը կ'օրօրուէր օդին մէջ։

—Դ-ը-ի-ի-ա՞նը, յայտարարեց Լբրիչ, գինետուն մը որ ամէն գիշեր լեռի լեցուն կ'ըլլայ, ինչպէս երբեմն հալերու բոլոր գինետունները կ'ըլլայն։ Բայց այսօր, բոլոր ատոնք կ'ի՛ինան քիչ քիչ։

Եւ ցուցնելով խոշոր նորաշէն շինութիւնները, որոնց ճակատները հակապատկեր մը կը կազմէին տակաւին կանգուն մնացած հին տուներու սեւ և լէգոտ պատերուն հետ, Լբրիչ ըսաւ.

—Կը փլցնեն կոր հին Բարիզը. քանի մը տարիէն, յիշատակը մինակ պիտի մնայ բոլոր այս հռչակաւոր վայրերուն, ուր շիք պարոններ կը սիրէին երբեմն երբեմն գալ հոս աւարտելու իրենց գիշերային պզտիկ ուռները, իրենց դշխոյ կիներուն ժամանակ սարսուռ մը աղդելու համար։

«Հիմա, ամէնքն ալ առատօրէն լուսաւորուած խոշոր գինետունները կը վազեն, ամէն տեղ շքեղութիւն մը, աւելի աչք խլող շքեղութիւն մը սակայն. ատոր մէջ ալ, ինչպէս ամէն տեղ, հանգստաւէտը կը փնտուի...

«Ալքօլը աւելի ազնիւ տեսակէն չէ, ընդհակառակը, ագիք-գալարողը կը ծաղկի միշտ, բայց հիմա հիանալի գաւաթներու մէջ կը հրամցնեն ատիկա . . . ճիշդ ինչպէս Մաքսիմին կամ Ամերիքէնին մէջ։

Ոսոիկանին դիտողութիւնը շատ ճիշդ էր . . .

Հալերը շրջապատող մութ, գրեթէ չարաչուք փողոցներուն բաւիղին մէջ փլցնողներու բրիչը սկսած է արդէն իր գործը . . . պզտիկ տուներու տեղ հիմա հսկայ շէնքեր կը բարձրանան . . . նկարչագեղը հետզհետէ անհետանալ կ'ըլլայ։

Դէ՞ն բան մըն է ասիկա։

Զենք կարծեր, որովհետեւ սա կարծիքը ունինք թէ պէտք է անպատճառ բարեփոխումներ մտցնել ուրիշ ամէն տեղէ աւելի մանաւանդ այս թաղին մէջ . . .

Բօպէր և իր ընկերը մտան Դաբրիել հրեշտակապետ։

Հասարակ գինետուն մըն էր ասիկա, բաց ի իր զարդանկարէն, զոր ժամանակին արուեստագէտ մը երեւակայած էր։

Վարի սրահին մէջ, նեղ սենեակ մը, որուն ամբողջ երկարութիւնը արոյրէ հաշուեսեղան մը կը տարածուէր, անհուն նկար մը ինքնոյգ մը կը ներկայացնէ . . .

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

Կիլիկիա Կաթողիկոսական տեղապահը Տ. Կիրակոս Սրբազան՝ Կիլիկիա-լալար թարգիշնան Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլէրինէ միւրաճաաթլա, եէնիտէն Կաթողիկոս ինթիխապ էթմէքտէն իսէ, զաթէն պիր տէրէճէյէ գատար ինթիխապ էտիլմիշ սաեըլապիլէն Խապաեան Սահակ եպիսկոպոսը Կաթողիկոս սրգիաթը իլէ Կիլիկիաեա կէօնտէրիլմէսինի Թալէպ էթմիշ իսէ տէ, Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլէրի պուէնէն գապիլի օլամաեաճաղընը վէ եէնի ինթիխապ լազըմ իտուկինի ճէվապէն պիլտիրմիշ տիր։

—Խան Ժողով՝ Արմաշ միաբանլարընան Աղան Ծ. վարդապետին Ատանաեա քարոզիչ թաեինինի միւնասիպ կէօրմիւշ տիր։

—Թօգատ Գաւառական Ժողովլարընէն թէշքիլինէ տաբր Ս. Պատրիարք հաղրէթլէրինին կոնդակը՝ մահէլլինտէ առաջնորդ Պետրոս եպիսկ. հաղըր պուլունտուղը հալտէ գրաաթ օլունմուշ տըր։

—Սամսոն Գաւառական Ժողովը՝ կրօնական վէ քաղաքական Ժողով ազալարընը թաեինի իլէ Բաթրիգխանէտէն պունլարըն թաստըգընը թալէպ էթմիշ տիր։

—Զէքիյէտ Սուլթան հաղրէթլէրինէն թապիպը խուսուսիլէրի վէ Մէքթէպը Թըպիյէտի Շահանէ մուալիմլէրինէն միրլիկ Վահան բաշ Մանուէլեան՝ կէյչէն ճիւմաա ագշամը Ֆիւճէթէն վէֆաթ էթմէքլէ, ճէնազէսի՝ բաշար կիւնիւ զաեէթ մութանթան սուրէթաէ գատարբրլմըշ վէ մէսարիֆը թէտֆինիյէ ճէպը Հիւմաեունան իսան պույրուլմուշ տըր։ Վահան բաշ՝ 55 եաշընտա իտի, իւշ գըզ եվլատը վար տըր։

—Տնտեսական Խորհուրդ՝Դայէրիյէ ռանճաղընտա Ցէնէպէ գասապատը մէքթէպկինի Սթանպօլտա պուլունան էմլաքընը իտարէ իտէն մէճլիսին հիսապլարընը եօլունտա պուլմամըշ տըր։

—Մուճճուսուն քիլիսաը էմլաքընա տաիր մուհասէպաթըն բուէթի տախի Տնտեսական Խորհուրդ աղաընտան էօմիւրեան էֆ. եէ իհալէ իսաի լմիշ տիր։

—Բարեկենդան թաթիլի միւնասիպէթի իլէ տիւն կրօնական ժողով իճթիմա ինթէմիշ տիր։

—Զնքուշ վանքնա ահտ արագիեէ միւտաեսէլէ իսէնլէրէ գարշը լազըմ կէլէն թէտաիրին իճբասը՝ բաթրիգխանէճէ տէբրէսէթ տիր։

—Շամախի զէվզէլէսինտէ եալընըզ 30 նիւճուա հայ վէֆաթ էթմիշ տիր։

—Սամաթիա մուվազգաթ Թաղական Խորհուրդը թէքմիլ իսթիճա ինթմիշ տիր։

—Սրբազան Հայրապետ՝ վերադարձէ Թիֆլիսէ կիտէրէք, հիւրմէթը լաերգա իլէ իսթիդպալ վէ գապուլ իտիլմիշ տիր։

—Աֆիոն Գարահիսարը մուհասիրիմիզ Պաղպազեան էֆ.՝ շէհրը մէզքիւրէ սանաեիը տախիլիյէէէ էհէմմիյէթ վէրիլմէքտէ վէ հաթթա ուէպպաղլըզը աշնա պուլունան մէքթէպ միւտիւրինին թահթը իտարէսինտէ պիր տէպպաղլանէ իշլէթմէէ պաշլանմըշ օլտուղունը վէ օն նէֆէր թալէպլէէ սանաաթ էօյրէտիլմէքտէ իտուկինի վէ եազընտա տա մամալաթլարընդն պիր գըսմը բաեացաեա չզգարըլաճաղընը պէեան իթմիշ տիր։ Մուհասիրիմիզին իֆտէսինտէ կէօրէ, Աֆիոն գարահիսարլըլար՝ թիճարէթ իշինտէն բէք իսթիֆատէ իթմէքտէ վէ չօգտան պէրու էհէմմիյէթ վէրիլմէէն սանաաթլարա չօճուգլարընը ալըշտըրմագ էմէլինտէ պուլունմագտա տըրլար։ Աֆիոն Գարահիսարլըլարընը շու իգտամ վէ արզուլարը չաեանը թագտիր տիր։ Չունքի սանաաթսըզ թիճարէթ օլամագ վէ թիճարէթին մէնպաը ռէրվէթի՝ մամուլաթը սանաեի տիր։ Աֆիոն Գարահիսարա թէէսիս իտիլէն տէպպաղխանէէնին մամուլաթը՝ նէֆասէթ ճիհէթինտէն Էվրօբա էմթասընա ըէգապէթ իտէճէք ռէրէճէտէ միւքէմմէլ օլաճաղմըշ։ Տիկէր մուհասիրլէրին տախի էհալինին ֆահէտմէնա օլաճաղը սանաեի, թիճարէթ վէ զըրաաթ հագգընտա պէօյլէ չէյլէր եաղմալարը տահա էյի օլուր։

—Ս. Պատրիարք հաղրէթլէրի՝ տիւն Ղեւոնդեանց քահանայից ոստը մինասիպէթիլէ, Մայր Եկեղեցի աեինը բուհանիսինտէ հաղրը պուլունտուղտան սոնրա, Խորհրդարանա կիտէրէք, Զատիկէն սոնրա Մայր եեեղեցինին թամիրինէ պաշլանճաղընը, վէ թամիրթմէնսար իֆինին թանսիլիյէ թամիր ըէօնտէ իտէճէկինի պէեան իթմիշ տիր։

Քիլիսանդն թամիրի իչուն 1,000-1,200 լիրա սարֆ օլունճաղ վէ Ս. Աստուածածինէ գատար խիթամ պուլաճաղ տըր։

—Մանչէսթըր ազգայինլէրի՝ Իզմիր խասթախանէսինին եիւղինճի սէնէի տէվրիյէսի միւնասիպէթիյլէ օրաեա պիր հէտիյէ ալմագ իւզրէ, իանէ թօրլամագտա իտիլէր։ Պու իանէ՝ չիմտիեէ գատար 100 լիրա օլմուշ տըր։

Շուշի էհալիսի՝ էղմիածինէ միւրաճաաթլա, առաջնորդլարընդն օրատան գալարբրլմասընը թալէպ իթմիշլէր տիր։

—Ս. Հայրապետ՝ էղմիածին Սինոդականլարը իլէ Միաբանլարընդն մասընը արթըրմաղը վատ իթմիշ տիր։

—Յունվար 31տէ Շուշիյէ տախի չիտէթլի զէլզէլէ օլմուշ իսէտէ, զարար վէրմիմիշ տիր։

ԱՄԷՐԻԳԱՏԱՆ ՄԷՔՔՈՒՈ

Միճթէմիաի Ամէրիգա հիւքիմէթի՝ եէնիտէն եաթարբրաղը հարպ կէմիլէրի իչուն 99,805)938 տօլար սարֆ իթմիշ տիր։ Ամէրիգա՝ էն սոնրա եաթարբրաղը «Օրիկըն» նամ կէմի իչուն, 6,730,32 տօլար սարֆ իթմիշ տիր։ «Մասէչիուսէթ» նամ սէֆինէ իչուն, 6 միլիոն 047,175 տօլար վէ Սրանիա իլէ Ամէրիգա արասընտա վուգու պուլան մուհարէպէպէ սէպէպիյէթ վէրէն վէ Սբանիալըլար թարաֆընտան Հավանատա ատնիգ պաթըրլան «Մէէն» նամ վաբոր իչուն, 4,677,788 տօլար սարֆ օլունմուշ իտի։

1883 սէնէսինտէն պէրի եաբլան «Շիգակո», «Ամէրանթա» վէ «Պոսթըն» նամ սէֆինէլէր տախի մէղքիւր հիսապտա տախիլ տիր վէ իշկու մէսարիֆ՝ 1883 սէնէսինտէն պու թարիխէ գատար վուգու պուլմուշ տըր։

ԻՐԱՆ ԹԻՃԱՐԷԹԻ.— Հալը հաղըրատա, Ինկիլթէրա իլէ Ռուսիա հիւքիւմէթլէրի՝ Աճէմիսթանտա նիւճուզարընը արթըրմագ զայրէթինտէ տիրլէր։

Սոն սթանթիսթիգլէրէ նազարէն, պիւթիւն Եվրօբա վէ Ամէրիգա տէվլէթլէրինին Աճէմիսթանտան ալարգարը մալլար՝ 40 միլիոն տօլար տէրէճէսինտէ տիր քի, պու թիճարէթին պէօմիւք գըսմը՝ Ռուսիա իլէ Ինկիլթէրա տէվլէթլէրի թարաֆընտան վուգու պուլմագտա տըր։ Իշպու թիճարէթլէր՝ էն զիեատ ինճի իւզրինէ վուգու պուլուեօր։ Մալիմ օլան Պէլուճիսթան վէ Իրան տէնիպլէրինէն սէնէվի 3 միլիոն տօլար գըյմէթինտէ ինճի թօքլանըեօր, բէրուզէ թաշլարը վէ խալը թիճարէթի տէ էհէմմիյէթլի տիր։ 40 միլիոն տօլար գըյմէթինտէ թիճարէթին եիւզտէ 56սը Ռուսիա, Զէի Ինկիլթէրա, 6սը Տէվլէթը Օսմանիյէ, 5½ը Զին վէ Ճաբօնիա, 2½ը Ավսթրիա, 1½ը Ամէրիգա, 1½ը իսէ պաշգա տէվլէթլէր իլէ վուգու պուլմագտա տըր։

ԷՕՄՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ.— Պու տէֆա Ամէրիգանընդն Սէնթ Բօլ նամ շէհրինտէ միլիոնէր պիր քիմսէ վէֆաթ իթմիշ վէ վարիսլէր՝ սիկուրթա գումբանիասընա պիր միլիոն տօլարլըգ պիր շէք ալմըշլար տըր։ Շիմտիեէ գատար Ամէրիգատա պու մըգտար մէպլաղ քիմսէեէ վէրիլմէմիշ տիր։ Ինկիլթէրա գրալը (էտուբրտ)ընդն հաեաթը 100 միլիոն տօլարա սիկուրթա իտիլմիշ տիր։ Ֆիլատէլֆիատա Վանամարը նամ միլիոնէր տախի հաեաթընը միհիմմ պիր մէպլաղ իչուն սիկուրթաեա գօյմուշ օլմաղլա, սիկուրթա գումբանիասը թարաֆընտան մէչհուր տօքթօրլար՝ Վանամարընդն էթրաֆընտա կիճէ կիւնտիւզ կէզէրլէր վէ թէտավիսինէ տրգգաթ իաէրլէր քի, էօլիւպատ սիկուրթա գումբանիասը պէօհիւք պիր զարարա տիւշար օլմասընդն. քեաշքի շու խայրլահ տօքթօրլար՝ հէր քէսին սընհէթինէտ մէճճանէն կիճէ կիւնտիւզ նէզարէթ իթսէլէր։

Գ. Ս. ՈՒՐՖԱԼԵԱՆ

ՂԱԵԷԹ ՖԱԶԻԱԼԸ
ՀԻՍՍԻ
ԷՏԷՊԻ
ԵԷՆԻ ՐՕՍԱՆ
ՊԻՐ ԳԱԶ ԿԻՒՆՏԷՆ
թիւրքճէ զաեէթ ՄԷՐԱԳԻԼԸ պիր բոման նէյրինէ պաշլաեաճաղըզ, զիրա
ՊԻՐ ԱԷՐՍԷՐԻ
պիթմէք իւզրէ տիր։

ԽԱՐԻՃԻՅԵԼԷ

ԹՐԱՆՍՎԱԼ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ. — «Տէյլի Մէյլ» կազէթասընդն Թրանսվալ մուխասպիրի պուլունան Մ. Իտկար Տալլաս՝ ախիրէն մուհարէպէնին նիշոնտ ուէվամ իթմէքտէ օլտուղը հագգընտա, Պլանդ Ֆոնթայնտան մէղքիւր կազէթաեա եազտըղը պիր մէքթուպտա տէեօր քի, «Մուհարէպէնին չիմտիեէ գատար նիշոնտ իսթիամ պուլմասընը հագգընտա Ինկիլթէրատա կէօնակէօն միւթալէաթ պէեան խալիմէքտէ իսէ տէ, ճէնուպի Աֆրիգատա վէ պասուսուս Թրանսվալտա պուլունանլարը պու մէսէլէ հագգընտա Ինկիլթէրատա մէքիւն օլանլարը ֆիքրինտէն տահա ճիտտի պիր ֆիքր բէյտա իթմիշ օլմասը թապիի տիր։ Պախուսուս, պու մագալէնին մուհարիրի կիպի, մուհարէպէի Ինկիլիզ ասքերի իլէ պիրլիքտէ թէագըպ իթմէքտէ օլան պիր մուխապիրին՝ զապթան վէ էֆրատ իլէ հէր կիւն միւնասէպաթտա պուլունմասը սաեէսինտէ, տօղրու մալիմաթա մալիք օլապիլէճէեի աշիքեար տըր։

Պու պապտէ, զապթանտան պիր զաթըն բէյնէ միւրաճաաթ իտէրէք, ալտըղըմ ճէվապըն իշարընը միւնասիպ ատտ իտիեօրըմ։

Նագլիյաթ ումուրունտա կէօրիւլէն ազբրլըղընդն մուհարէպէ նօգթաի նազարընդան պիր թէէսիրի կէօրիւլիւպ կէօրիւմէտիեինի մուամալէյէ զապիթէ սիւալ իթմիշ իտի, ճէվապէն տէտի քի։ «Պիզտէ, էքսէրի միքրէզէէրին մարյէթինտէ պուլունան էրզագ վէ միհիմմաթ՝ պիր թագըմ ազընը արապալարընա նազլ օլունմագտա տըր։ Պու արապալարը զաեէթ եավաշ եիւրիւեէն իսթիհար ինէքլէր չէքիեօրլար։ Դարարկեահլարընդն պու սուրէթլէ թէպտիլի՝ կիճէ հարէքէթլէրինէ տէ իսապէթ իտէր։ Հալպու քի, գարշոտըղտա Տէվլէթ կիպի նազլիյաթը գաթբրլար վէ խաֆիֆ արապալար վասբրթասը իլէ քէմալը սուհուլէթլէ իճրա իթտիրէն տիւշմէնլէր պուլունեօր։ Իշթէ մուհարէպէնին թէմատիսինին պաշլըճա սէպպէլէրինտէն պիրի պու տըր։ Պօէրլէր՝ սէյար հալինտէ պուլունուեօրլար։ Ինկիլիզ ասքերի իսէ, էլան սէյհար տէեիլ տիր։ Իշթէ Պօէրլէրին պիզէ (եանի Ինկիլիզ ասքէրինէ) գարշու հէր տիւրլիւ բլանլարը թէրթիպէ մուվաֆֆագ օլմալարը պունտան իլէրի կէլմէքտէ տիր։»

Մուսմալէյէ զապթին պու իֆատաթընա գարշու էտնաի սէֆէրտէ ինէքլէր իչունօր վէ էմալը նագլ իթմէք մէճպուրիյէթի օլմատընը վէ հալպու քի, գաթբրլար իչուն արբա վէ սամանի նագլ իթմէք լազըմ կէլէճէնինտէն, ուզուն սէեահաթլարտա նագլիյաթընը գաթբր վասթասը իլէ իճրասը՝ լէվազիմաթ ումուրընդա քիլիֆէթի միսթէէզիմ պուլունտուղը զէմինինտէ իթիրազաթ պէեան օլունմագտա, վէ սընը զը վէ եա ինէք արապալարը իլէ իճրա օլունան սէեահաթլարա իսնատ օլունան պէթաէթին տէ միւպալէղալը օլտուղը սէօյլէնմէքտէ իսէ տէ, նագլիյաթի ումուրը հագգընտաքի չիքեաեաթընը գըսմէն օլսուն տօղրու պուլունտուղը ինքեար իտիլմէմէ.

Մամաֆիհ, մուհարէպէնին տէվամը սէպպի հագգընտա հէր քէս պաշգա պիր ֆիքր պէեան իթմէքտէ օլտուղունտան, պու պապտէ գաթի պիր սէօզ սէօյլէմէք զաեէթլէ միւշքիլ տիր։

ԲՐԷՆՍ ՀԱՆՐԻՆԻՆ ՍԷԵԱՀԱԹԸ.—Ամէրիգա միլիարտէրլէրի թարաֆընտան բրէնս Հանրինին շէրէֆինէ չէքիլէն պիր ղըեաֆէթ՝ զաեէթ խօշ վէ սամիմի կէչմիշ տիր։ Հաղըր պուլունանլար արասընտա Բարմօտ, Գրամբ, Կուլտ, Հարէման, Հավէրմէեէր, Բօգֆելլէր, Շրապ, Թէպլար, Էտիսօն վէ Վէշինկհուզ կիպի միլիատէրլէր վէ երպապը թիճարէթ վէ սանաեի պուլունուեօր իսի։ Էվվէլճէ թանզիմ իտիլէն բրօկրամտա, նուրգալար իրատ իտիլէճէեինէ տաիր հիչ պիր գայտ եօգ իտի իսէ տէ, Մ. Մօրկան՝ եէքտէն պիր նութգ իրատ իտէրէք. Մ. Ռուզվէլթ իլէ իմբէրաթօր Վիլհէլմ հաղրէթլէրինին վէ բրէնս Հանրինին սընհաթլարընա իատէի ադատ իթմիշ տիր։ Պունը միւթէագրպ, բրէնս Հանրի տախ Ամէրիգա թիճարէթ վէ սանաեի էրպապընդն չէրէֆինէ իտարէի ադատ իթմիշ տիր։

Զրեաֆէթ՝ սաաթ իւչ պուչուղա գատար ֆէվգէլատէ խօշ պիր սուրէթատ տէվամ էյլէմիշ տիր։ Պիւսպիթիւն եապանճընը օլտուղը պու տաիրէտէ, բրէնս Հանրինին կէօսթէրտիեի զէքեա վէ ֆէթանէթ՝ հէր քէսին հայրէթ վէ թագտիրինի ճէլպ էյլէմիշ տիր։

Ամէրիգա միլիարտէրլէրի իլէ վուգու պուլան պու միւլագաթ՝ բրէնս Հանրինին սէեահաթ բրօկրամընդն միհիմմ պիր գըսմընը թէչքիլ իսթէճէք տիր։

ԶԻՆ ԱՀՎԱԼԸ.—Զին սէֆէրինէ իշթիրաք իսէն տէվլէթլէրէ թաղմինաթ օլմագ իւզրէ, Զին հիւքիւմէթինին թէտիյէսինի թէահհիւտ իթմիշ օլտուղու 450 միլիոն թաէլ՝ տէվլէթլէրին զարարլարընը թաղմինէ թէմամէն քիֆաեէթ իթմէտիեի վէ վագի օլան խասարաթընդն 10 միլիոն թաէլ ֆազլա օլտուղու պիլախէրէ անլաշըլմըշ օլտուղունտան, պու 10 միլիոն թաէլէն տէվլէթլէր արասընտա թագսիմի՝ միւզաքէրաթա վէսիլէ օլտուղու մալիմ տիր։ Միւճթէմիաի Ամէրիգա հիւքիւմէթի՝ Զինէ 450 միլիոն թաէլտէն ֆազլա թաղմինաթ եիւքլէթմէք ֆիքրինէ գաթիյէէն գարը պուլունտուղունու թէպլիզ իթմիշ օլտուղունտան, Զին մուահէտէսինտէ իմզասը պուլունան տէվլէթլէրտէն հէր պիրի՝ թաղմինաթ հրսսէսի իլէ, ֆազլա զարարընդ քէնտիսինէ պիտ գըսմը արասընտա պիր նիսպէթ իճրա իտէրէք, զարարը պու նիսպէթ տաիրէսինտէ չէքէճէք տիր։ Պու ֆազլա զարար՝ էն զիեատէ Ավմանիաեա ահտ պուլունտուղունտան, պու պապտէքի միւզաքէրաթ՝ Ավմանիանընդն թէքլիֆ վէ թէչէպպիւսի իւզերինէ ճէրեեան իթմէեէ պաշլամըշ իտի։ «Պերլինէր Նախրիխթէն» կազէթաքը՝ Շանկհայտա տաիմի սուրէթտէ 800 նէֆէր Ավման ասքերի պրագըլմասը հագգընտաքի միւզաքէրաթը խիւլասա իտիեօր։ Մէգքիւր կազէթանընդն իֆտատէի վէճհ իլէ, Ավմանիա՝ Զինտէ սաիր տէվլէթլէրտէն այրը պիր հագ իսթէմէք ֆիքրինտէ պուլունմաեուպ, Շանկ Հայտա վէ Եանկ Սէվատիսինտէ, թիճարի մէճֆիրինի մուհաֆազա էմէլինէ խըտմէթ իթմէքտէ, վէ Շանկ Հայտա տաիմի պիր ասքերի Ավման միւքրէզէսի պուլունտուրմագ իսթէմէսի՝ պու էմէլէ միւսթէհիտ պուլունմագտա տըր։ Պու ասքերինն Ավմանիա հուգուգ վէ մէնաֆիինէ խալէլ կէլմէքսիզին, օրատան չէքիլէպիլմէսինէ իմքան միւսաիտ օլաճագ զէմանը չիմտիտէն քէստիրմէք միւմքին օլմաեաճաղընտան, պու պապտէ պիր միւտատէթ տախի թաեին իտիլէմէզ։ Խարիճիյէ նազընը պարօն Բրիթօֆընտա սէօյլէտիեի սէօզլէր չունտան իպարէթ տիր։ «Ասքերի սէվգէյսէթը՝ զընը իպթիսասընտան պէրի, Շանկ Հայտա պիր թագտար ասքէր պէպլէմէքտէեիզ։ Շանկ Հայտա տաիմի պիր գուվվէթ պուլունտուրմագ լիւզումընը հիսս իթմէմիզ՝ պու մէվզուին հարէքէթաթ էսասը օլապիլմէք իթիպարը իլէ սաիր էհէմմիյէթլի մէվզուլէրէ բիճանընտան իլէրի կէլիեօր։ Զիրա Ինկիլթէրանընդն Հանկ Գոնկտա վէ Հինտիսթանտա, Ֆրանսադնընդն Թոնքինտէ, Ճաբօնիանընդն քէնտի մէմլէքէթինտէ, վէ Ռուսիանընդն հուտուտտաքի էեալաթընտա մալիք օլտուգլարը հարէքէթաթ նօգթալարը կիպի պիր նօգթաեա պէզմալիք տէեիլիզ։»

ՍԱԼԻՍԲՈՐԻ ԳԱՊԻՆԷՍԻ.— Կէչէն կիւն ալամ գամարասընտա շըմնանքֆէրլէրէ միւթէալիգ պիր մէսէլէտէն պանս օլունտուղու սըրատա, բէյլէրին թօբլանմասընա լիւզում կէօրիւսիւշ, վէ գապինէ 151 բէյէ գարշու 144 բէյ իլէ մաղլուպ օլմուշ տըր։ Սալիսպըրի գապինէսինին 7—8 սէնէտէն պէրու մարուզ օլտուղու իլգ մաղլուպիյէթ իչմէ պունտան իպարէթ տիր։ Վագբա պու մաղլուպիյէթէ գաթի պիր մաղլուպիյէթ տէնիլէմէզ։ Ֆագաթ Սալիզպրի գապինէսինճէ, տիւշինճէեի մուճիպ օլաճագ ահվալ՝ եալընըզ պունտան իպարէթ տէեիլ տիր։ Մուհարէպէնին տէվամը՝ ագըլարա հայրէթ վէրէճէք մասաֆիլարը մուճիպ օլուեօր։ չիմտիեէ գատար եալընըզ հարպիյէ պիտճէսինէ 4 միլիար ֆրանգ զամու իլավէ իտիլմի։ Պու մէսարիֆ եիւքինին թախֆիֆի իչուն պիր չօգ չարէյէր տիւշինիլիեօր։ Ամ չօգ մուսթարիյէթ սահիպի պուլունան միւսթէմլէքաթընդն տախի պու մէսարիֆտէն հրսսէմէնտ օլմասը վէ եիւքին պու սաեէտ պիր ազ խաֆիֆլէշտիրիլմէսի ճիհէթլէրի տիւշինիլիեօր։ Պիտտէ միւսթէմլէքաեաթ՝ պահրիյէէ պիւտճէսինէ գարըշաճաղլար մը։ Մ. Ալֆրէտ Ֆօսթէր՝ կէչէն կիւն ալամ գամարասընտա տէտի քի, կէլէճէք եազտան իթիպարէն պահրիյէէ մէսարիֆի միւսթէմլէքաեաթատա եիւքլէտիլէճէք տիր։ Մուհարէպէնին տէմլէքթին ումմի սէրվէթինի նէ տէրէճէ սարմըշ օլտուղունա պու տա բէք կիւզել պիր տէլիլ տիր։ Խարիճիյէ ումուրընա կէլինճէ, Ճաբօնիա իլէ ագտ օլունան մուահէտէնամէ՝ էֆքեարը ումմիյէեի բէք տէ թէքքին իթմէեօր։ Ռուսիանընդ իթթիֆագ էհէմմիյէթ վէրտիեի եօգ տըր։ Ռուսիա՝ Գօրէնին թէմամիյէեթը միլքիյէսինին թէէմիրի հագգընտաքի նաղարիյէէտէն մէճնուն օլուեօր, չինքի պու գըթաեա ասըլ Ճաբօնիա կէօզ տիքմիշ իտի։ Ճաբօնիա պունուն թէչտամիյէթինի իլան իտրնճէ, էն զիեատ քէնտի գօլունը պաղլամըշ օլուեօր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Հուտէյատ միւթէսարրըֆը սէատ. Համտի պէյ էֆ. հաղրէթլէրինէ իպրազ իթմէքտէ օլտուղը մէսաբի բէվիյէթմէնտանէսինէ մէպնի, թէրֆիան Բուսմէլի պէյլէրպէյլիի բաեէսի.

Մէճլիսը Մալիյէէ ազասընտան սէատ. Ճէլալէտտին պէյ էֆ. հաղրէթլէրինէ գըտէմ վէ բէվիյէթի ճիհէթիյլէ թէրֆիան բիւթպէկի ուէյա սընֆը էվվէլի թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

* *

Իրէք միւթէսարրըֆ վէ գօմանտանլըղը՝ Տէպրէ միւթէսարրըֆ վէ գօմանտանը ֆէրրիգ սէատ. Սալիհբաշա հաղրէթլէրինէ,

Տէպրէ միւթէսարրըֆ վէ գօմանտանլըղը՝ Իրէք միւթէսարրըֆ վէ գօմանտանը միրբլիվա սէատ. Քիազըմ բաշաեա թէֆվիզ պույրուլմուշ տըր։

Մարսիլիա պաշ չէհպէնտէրլիսինէ Պապը Ալի թէրճիմէ օտասը խիլլէֆասընտան սէատ. Արիսթիտի էֆ. թաեին պույրուլմուշ վէ էֆէնտիի մուտամիլէյինին ալէյհուսուլ թանլիֆի իճրա իտիլմիշ տիր։

ՏԱԼԻԼԻՅԵԼԷ

ԱՎՍԹՐԻԱ սէֆիրի պարոն տը Գաուլէյ՝ եազարընըմըզ կիպի, տիւն Բուսմանիա գումարանիասը վաբորը իլէ չէրիմիզէ կէլմիշ իսէ տէ, վաբոր չիտտէթլի տիւման սէպպինտէն լիմանա կիրէվէտիեի իշուն, սէֆիր՝ Գանվագտան իսթիմօթիա եարը վէճէտ սէֆարէթխանէյէ եէպիշմիշ տիր. տիւն սաղտ թէչրիֆաթի տիվանը Հիւմահուն իպրահիմ պէյ էֆ. հաղրէթլէրի՝ սէֆարէթխանէյէ պիրազիմէ թարաքը էչրէքը Բաաիշահտէն պարոն տը Գալիչեէ պէեանը խօշամատի իթմիշ տիր։

ՍԹՕՐՀՕԼՄ սէֆիրի Շէրիֆ բաշա՝ փեար. Ֆոտ պիր զըեաֆէթ քէչիտ իտէրէք, պունտա Սվէճ վէ Նորվէճ էրքանը հիւքիւմէթի հաղրը պուլունմուշ տըր։

ՃԷԼՊԸ ՆԱԶԱՐԸ ՏԸԳԱԹ.—Մահէլլի կիւմրիւքլէրինէ թիճճարա իգաը միւշքիլաթ իտիլմէքտէ օլտուղունան պաեալ, Իզմիր թիճարէթ օտասը բրեաեէթինէն Տէրսսատէթ թիճարէթ վէ Զըրաաթ օտասը բրեաեէթինէ վուգուպալան իշար՝ Բիւսուրմաթ էֆանէթը ճէլիլէսինէ թէպլիզ իտիլմիշ տիր։

ԲԱԲԱ հաղրէթլէրինին սէնէի թէթվվիւճի օլմագ միւլապպէսիյլէ, Բանկալիքտա Սէնթ-Էսրրի քիլիսասընտա, գարտինալ Պոնէթթի ճէնազաը թարաֆընտան իճրա իտիլէն աեինը բուհանիսինտէ, գաթոլիք հիւքիւմէթլէրինին Տէրսսատէթէքի սիւֆէրաը տա հաղըր պուլունմուշլար տըր։

ԻՐԱՆ հիւքիւմէթինին Իզմիր սէր քեարքէրտաղը ճէտիտի՝ բէֆգաթլարընտա թէրճէմէ Վահան էֆ. պուլունտուղու հալտէ, վալիի վիլաեէթ բաշա հաղրէթլէրինի զիեարէթ էյլէմիշ տիր։

ԱԼՍԱՆԻԱ տէվլէթինին Իզմիր գոնսօլոսը՝ վալի բաշա հաղրէթլէրինին չէրէֆինէ միւքէմմէլ պիր զըեաֆէթ քէչիտ իյլէմիշ։ վէ իշկու զըեաֆէթատ մէսալիրը էճէնէպիյէ միւտիրի պէյ էֆ. վէ էրքանը վիլաեէթտէն տիկէր պաղը զէվաֆ հազըր պուլունմուշ տըր։

ԻՐԱՆ սէֆիրի բրէնս Միրզա Բըգա Խան հաղրէթլէրի՝ բէֆգաթլարընտա սէֆարէթ մէճմուրլարընտան պաղըրը պուլունտուղը հալտէ, Իրան խասթախանէսինին զիեարէթ իյլէմիշ տիր։

ՐՈՒՄ բաթրիգխանէսի մահէմէսինտէ ճարի օլան նըզամնամէ թէճգրէդ իտիլէճէք իմիշ։

—Գուտսը Շէրիֆ Ռում բաթրիգի էֆ. հաղրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Օրթօտօքս մէշհէպինտէ պուլունան սիւֆերաի էճնէպիյէտէն պաղըլարընը զիեարէթ իյլէմիշ տիր։

ՆԱԶԻԼԻԻԵԷ կիտէն պիր թրէնին էօնինտէն մէրքէպկէ պինմիշ օլտուղու հալտէ կէչմ. ք իսթէճէն պիր քէօյլու՝ հայվանընը պէրապեր թէքէրլէքլերին ալթընտա գալարագ խուրտը խաշ օլմուշ տըր։

ՏԷՐՍԷԱՏԷԹ վէ պիլատը սէլատէ, կէչէն հաֆթա իշինտէ վուգուպ պուլան վէֆիյէաթ մըգտարը 298 քիլիտէն իպարէթ տիր։

ՏԻԵՌՈՒՆԸ Ումմամիյէ զըրաաթ գէչէն միւշավիրի սէատ. Թորգոմեան էֆէնտի՝ էտիրնէյէ կիթմիշ տիր։

ՔԷՕԲՐԻԼԻ խանընտա վուգաս պուլտուղունը եազազըմըզ եանկին հագգընտա, գօմիսիօնի Իգնաս Բիբէրտէն զապթաճա սօրուլուգաա, մերգում՝ «պէնիմ խապէրիմ եօգ տըր. կազ գումբանեասը եագ-ըշ տըր. պէն պըրագուպ կիթտիմ։ Մալիմի տախի քէնտիմ սիկուրթա իթտիրմէտիմ. արբ-

ՏՕՔԹՕՐ Բիտըր բաշա հաղրէթլէրինէ ամէրիյեաթը ճէրրահիյեէտէ մուաֆվէնէթ իթմէք իւզրէ, Ավստրիատան պիր միւթէխասսըս ճէլպինէ միւսաատէ պույրուլմուշ տըր։

«Մեկթիբ» վաբօրբյա կէլէն սէյեահինին բահաթճա կէզմէլէրի վէ հէր եէրտէ մաղհարը իհթիրամ օլմալարը իչուն, մէէմուրինը զապթա թարաֆընտան սարֆ օլունան մէսաիի մէմտուհատան տօպաեը, չէհրիմիզէքի Ամէրիգա սէֆարէթինէն, Զապթիյէ նէզարէթինէ պէեանը թէչէքքիւր օլունմուշ տըր։

ԱՀՎԱԼԸ մէճճուլ վէ մահէլլի թիճարէթ օտասընընդն թահթը թասարրֆընտա պուլունմասան թիճճար ատէմլէրինին վէ սիմսարլարընը կիւմրիւք իշլէրինէ գարըշտըրըլմասը՝ իճապ իտէճէկլէրինէ իշար օլունմուշ տըր։

—ՊՕՂԱԶ ազէնթլարընդն գուվաթ թապիիյէսինտէն իսթիֆատէ իլէ տէերիմէնլէր իհասը իշուն, Մէշէլ էֆ. նամ զաթա իսթիրա պէրաթը վէրիլմիշ տիր։

—Զախիրէ ֆիաթընճա թէրազգը հուսուսլէ կէլմէսի մէճմուլ իմիշ։

ՍԷՕՐԷՏԷ կէչէն բէնճէնպիհ կիւնի զէվզէլէ օլմուշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԵԼԷ նազրը բաշա հաղրէթլէրինին քէչիֆսիզ պուլունտուգլարը թէէսսուֆլէ իշլիտիմիշ տիր։

ՀԱԲԵՄԸ Հիւմահուն մասրաֆ նազրը վէ Շուրաի Տէվլէթ թանզիմաթ տաիրէսի բէյսի պէյ էֆ. հաղրէթլէրինին պիր գաչ կիւնէն պէրու նամիզաճ պուլունտուգլարը իշլիտիմիշ տիր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ վէ Իթալիա վէ Եունանսէֆիրլէրի հաղարաթը էվվէլքի կիւն Խարիճիյէ նազրը բաշա հաղրէթլէրիյլէ վէ Եունան սէֆիրի՝ զաթը սաաիի հաղրէթը Սաորը Ազամի իլէ տէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

ԱՆԹՐԲՐՕ ԻՆՇԱ վէ ԻՇԹԻՐԱԱԸ.— Մարթաան իթիպարէն, թարիֆէի ումումիյէէնին մէվզը թաթպիգէ վազը հասէպիյլէ, բիւսումաթ նազրէթլէրինին իճապ իտէն մահէլլէրինտէ անթրբրօ մահէլլի ինչա վէ եա իսթիճար գրլընմագտա տըր։

ՃԷԼՊԸ ՆԱԶԱՐԸ ՏԸԳԱԹ.—Մահէլլի կիւմրիւքլէրինտէ թիճճարա իգաը միւշքիլաթ իտիլմէքտէ օլտուղունան պաեալ, Իզմիր թիճարէթ օտասը բրեաեէթինէն Տէրսսատէթ թիճարէթ վէ Զըրաաթ օտասը բրեաեէթինէ վուգուպալան իշար՝ Բիւսուրմաթ էֆանէթը ճէլիլէսինէ թէպլիզ իտիլմիշ տիր։

ԲԱԲԱ հաղրէթլէրինին սէնէի թէթվվիւճի օլմագ միւլապպէսիյլէ, Բանկալիքտա Սէնթ-Էսրրի քիլիսասընտա, գարտինալ Պոնէթթի ճէնազաը թարաֆընտան իճրա իտիլէն աեինը բուհանիսինտէ, գաթոլիք հիւքիւմէթլէրինին Տէրսսատէթէքի սիւֆէրաը տա հաղըր պուլունմուշլար տըր։

ԻՐԱՆ հիւքիւմէթինին Իզմիր սէր քեարքէրտաղը ճէտիտի՝ բէֆգաթլարընտա թէրճէմէ Վահան էֆ. պուլունտուղու հալտէ, վալիի վիլաեէթ բաշա հաղրէթլէրինի զիեարէթ էյլէմիշ տիր։

ԱԼՍԱՆԻԱ տէվլէթինին Իզմիր գոնսօլոսը՝ վալի բաշա հաղրէթլէրինին չէրէֆինէ միւքէմմէլ պիր զըեաֆէթ քէչիտ իյլէմիշ։ վէ իշկու զըեաֆէթատ մէսալիրը էճէնէպիյէ միւտիրի պէյ էֆ. վէ էրքանը վիլաեէթտէն տիկէր պ

գատաչրմ սիկուրթա մէէմուրը Միզրահի վար տը՝, օ՝ Ֆէնիքս վէ Իւնիօն գումբանիալարընա սիկէրթա էթտիրմիշ. հէմ պէն սիզէ ֆազլա լազբրը սէօյլէմէէ մէճպուր տէեիլիմ. սէֆարէթտէն ատէմ կէթիրինիզ. հա՛յտէ, պուրատա տուրմաեընը՝ զ» տէմիշ տիր։ Զապրթաճա թահգրգաթա տէվամ օլունմագտա տը՝։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարքը երկուշաբթի գիշեր Պատրիարքարան մնալով, երէկ առաւօտ Մայր-եկեղեցի իջաւ և օրուան արարողութեանց նախագահեց, ու «Սրբոց Դէւոնդէանց Քահանայից» մաղթաքանութեան յիշատակութիւնները ինք անձամբ արտասանեց։

Եկեղեցական արարողութիւններէն ետքը, խորհրդարան գնաց, և հոն ի ներկայութեան բոլոր թաղական անդամոց և Նպաստից յանձնաժողովոյ անդամ Սէթեան Միհրան էֆէնտիին, խորհրդակցութիւններ կատարուեցան և կարծեաց փոխանակութիւններ եղան՝ Մայր-եկեղեցւոյ նորոգութեան համար, որուն 90000 ղրշ. ի ծախք մը կ՝ենթադրուի թէեւ, բայց իբր վերջնական գումար 1000 ոսկի որոշուեր է։ Սոյն նորոգութեան պիտի ձեռնարկուի՝ Ս. Զատկի տօնէն յետոյ, երբ ըստ սովորութեան, Մայր-եկեղեցւոյ մէջ կանանց յատուկ Պատրիարքական պատարագը կատարուի և պիտի ամբողջանայ մինչև Աստուածածնայ տօնը։

Այս նորոգութեան համար՝ առաջին նուիրատուն հանդիսացաւ երէկ առաւօտ՝ Սէթեան Միհրան էֆ., որ անմիջապէս հինգ լիրա յանձնեց Ս. Պատրիարքին, յայտնելով թէ՝ այս առթիւ պատրաստ է ամէն ծառայութիւն մատուցանել, առաջադրեալ նորոգութիւնը ի յանգ ածելու համար, ի պատիւ Ազգին. ըսենք նաև թէ այս շինութեան համար ուրոյն մասնաժողով չը պիտի կազմուի, այլ Թաղ. Խորհուրդը ինք պիտի գործէ՝ Ս. Պատրիարքին նախագահութեամբ։

—Ինչպէս Ս. Ստեփաննոսի տօնի օրը, Դպրաց դասերուն համար յատկացեալ տօն մըն է, ասանկ ալ «Սրբոց Դէւոնդեաց» տօնադարձի օրը Հայ-Եկեղեցական դասուն տօնախմբութեան համար որոշուած օր մըն է. այս պատճառաւ երէկ առաւօտ Ս. Պատրիարքը՝ յատուկ այցելութիւն տուաւ քահանայից դասուն սենեակը, ինչպէս նաեւ ուրիշ եկեղեցականներ, թաղ. խորհրդոյ անդամներ խմբովին, դպրաց դասը, և այլ ծանօթ անձնաւորութիւններ շնորհաւորելով քահանայից դասը՝ օրուան տօնին առթիւ, մեծարանքներ եղան ըմպելիներով ու շաքարեղէններով։

—Պաղտատի Թաղաք. Ժողովը նորընտիր Պատր. փոխանորդ Տ.-Գաբրիէլ վրդ. Անոյշեանին իբր ճամբու ծախք 30 ոսկի ղրկեր է, փութով ճամբորդութիւնը խնդրելով։

—Կ. Պոլսոյ Հելլենական դեսպանը իշխան Մավրոգօրտաթօ, Աթէնք գրտնուած պահուն, կրթական նախարարութեան տեղեկութիւն տուեր է թէ՝ Կ. Պոլսոյ մէջ հայ արուեստագէտ մը կը գտնուի, որ կրնայ յարդարել Սիթէրի մէջ ծովին տակէն հանուած Հէրմէսի արձանը։ Կրթական նախարարն ալ որոշեր է, փորձի համար, նախապէս կարգ մը ուրիշ աշխատութիւններ յանձնել յիշեալ արուեստագէտին։

—Վանէն հասած նամակներ կը գրեն թէ օդերը այս տարի շատ դեղեցիկ անցեր են. գարնան օդ մը գրեթէ, որ շատ նպաստաւոր եղեր է բազմաթիւ կարօտ և աղքատ դասակարգի մարդոց։ Ասկէց զատ հացին գինն ալ անորինակ աժնութիւն մը ստացեր է, օրան մինչեւ 10-15 փրս. ի իջնելով։

— Իզմիրի Ազգ. Հիւանդանոցին հարիւրամեայ յոբելեանին առթիւ Մանչէսթրի ազգայիններուն մէջ ձեռնարկուած հանդանակութիւնը՝ 100 անգ. ոսկի հասեր է մինչեւ հիմա։

—Կարնոյ Առաջնորդ Տ. Զաւէն Մ. վրդ. Պատրիարքարան ղրկած փետր. 9 թիւ նամակով մը կը ծանուցանէ թէ երկրաշարժի երկու սաստիկ ցնցումներ պատահեր են, բաց ի ամենօրեայ թեթեւներէն։ Օդերը տաքցած և ձիւնհալը սկսած ըլլալով, ցուրտէն ամրացած հողերն ալ սկսեր են կակղիլ, որով չատ մը տուներու հիմերը, արդէն խարխուլ, սկսեր են կրկնապէս վտանգաւոր վիճակ մը ստանալ։ Համաձարակ հիւանդութիւնները կը շարունակուին ու մահերու թիւը օր ըստ օրէ կը բազմապատկուի։ Մինակ Յունվարի մէջ 47 մահեր պատահեր են։

—Սամսոնի Առաջնորդ Տ. Յակոբ Աշոտ եպիսկ. Պաֆրա գացեր է, տեղւոյն ազգ. վարժարանին հիմնարկութեան հանդէսին նախագահելու։

ՀԱՅ-ՀՌՈՄԷԱԿԱՆՆԵՐԷՆ

Երկուշաբթի օրը, Լէօն ԺԳ. Ս. Պապին աթոռակալութեան 25դ տարեդարձին առթիւ, Բանկալթիի Սէնթ-Էսբի եկեղեցւոյն մէջ, ի ներկայութեան Մօն. Պոնէթթիի, Կ.-Պատրիարքին և բոլոր միւս եկեղեցականներուն, բարեմաղթական արարողութիւններ կատարուեր են։

— Էնկիւրիի առաջնորդական գործերը, յորմէհետէ առաջնորդ Արհ. Կղեմէս եպիսկ. Դաղարոսեան իր պաշտօնավայրը հասած է, բարւոք վիճակ մը ստացած են ամէն կերպով, թէ՝ դպրոցական և թէ եկեղեցական տեսակէտով, կ՝ըսեն նամակներ։ Ս. Պօղոս Պետրոսի մատուռը վերանորոգուեր է։

— Պիլէճիքի պատր. փոխանորդը՝ Հ. Յուսիկ Մ. Վ. Պաղտասարեան, որ մէկ քանի օրէ ի վեր մայրաքաղաքս կը գտնուի, յառաջիկայ շաբթու պիտի մեկնի իր պաշտօնատեղին։

Հ. Յուսիկ վրդ. Պոլիս եկած էր իր շնորհակալութիւնները մատուցանելու Կ.-Պատրիարքին, այն արտօնութեան համար՝ զոր Ն. Սրբազնութիւնը, գնահատելով անոր բարւոք պաշտօնավարութիւնը, տուած էր, գործածելու եպիսկոպոսական խաչ, չաթալ թագ և գաւազան։ Ասոր ի հատատութիւն կոնդակ մը ալ ղրկուած ըլլալով ասկէ առաջ Պիլէճիկ, հանդիսաւորապէս կարդացուեր է եկեղեցիին մէջ։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Իր սեղանաւորական տուչով ծանօթ Թադէոս էֆ. Հանէսեանի որդին՝ Բիւզանդ էֆ. նշանուած է Պալլարեան Մկրտիչ էֆ.-ի դստեր՝ Օրիորդ Նազենիկի հետ։

Բիւզանդ էֆ. Հանէսեան, ինչպէս նաեւ Օր. Նազենիկ Պալլարեան՝ թէ՛ ուսեալ և թէ՝ լեզուագէտ են։ Երկուքն ալ գիտեն Ֆրանսերէն ու Անգլիերէն՝ իրենց Մայրենի լեզուին պէս։

Բիւզանդ էֆ. Հանէսեան՝ նախ Սանասարեան վարժարանը, ապա Բօպերդ Գոլէժն աշակերտած է. իսկ հիմա իր հօրը դրամատան մէջ կարեւոր դեր մը ունի։

Նոյնպէս, Օրիորդ Նազենիկ՝ խնամեալ դաստիարակութենէն զատ, ձեռագործի մէջ ևս ոյնպէս ճարտար է, որ կրցած է անմոռաց մնկենա՝ Աղա

Մկրտիչ Սանասարեանի կենդանագիր ասեղնանկարը՝ Բարիզի Արուեստանդէսին մէջ գնահատել տալու։

* *

Առջի օրը Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ, Մելիքեան Եղիազար և Լապէնճեան Տօքթ. Սամուէլ էֆ ներու և երկու կողմանց ազգականաց ներկայութեան, կատարուեցաւ Նշանախօսութիւնն Տալչինոյի Օամ. Հիւպատոս Սարգիս էֆ. Պալեանի ընդ Օրիորդ Մարի Կ. Սարգիսօֆի, և հարսանեաց հանդէսը տեղի պիտի ունենայ վաղը, Պէշիկթաշի Ս. Աստուածածնայ եկեղեցւոյ մէջ, ժամը 8ին (Հ. Թ.)։

* *

Այլեւ, սեղանաւոր Մարտիրոս էֆ. Լուիֆեանի Նշանախօսութիւնը պիտի կատարուի վաղը՝ Օրիորդ Սարինէ Արշակեանի հետ, դուստր բարեյիշատակ Յակոբ-Արշակ էֆ.-ի։ Իսկ Ս. Պասկի արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ շաբաթ օրը՝ Պէշիկթաշ Ս. Աստուածածնայ եկեղեցին։

Մեր խնդակցութիւններն ու շնորհաւորութիւններն պակելի Ամսոյեն։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Օր. Հայկանոյշ Գ. Նահապետեանի՝ ընդ Արմէն էֆ. Գ. Լիմօնճեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս։

Տէր և տիկին Յովհաննէս էֆ. Իսագուլեան և Զգօն էֆ. Խորասանճեան 108 ական ղրշ.։

—Կարապետ էֆ. Փափազեանի՝ ընդ օր. Վիրժին Յակոբեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի մէկ օամ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Տէր և Տիկին Մարտիկ էֆ. Միսքճեան։

— Օր. Սաթենիկ Կ. Տաղուտեանի՝ ընդ Ռուբէն էֆ. Գ. Պապիկեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են.

Անտոն էֆ. Բէքմէզեան 100, Այրի Տիկին Զապէլ Փափազեան 60, Դ, Պ. Գ. Բէզեցի 40, Տէր և Տիկին Կարապետ էֆ. Թահթապրուն 108 ղրշ.։

—Ս. Պատրիարք Հօր Տիրամօրն՝ հանգուցեալ Տիկին Եղեսաբէթ Օրմանեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի երեք օամ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս Յովհաննէս էֆէնտի Թավշանճեան ի Նիւ-Եորք։

—Գուզկունճուզ-Իմատիէ միացեալ թաղերու Թաղ. խորհրդոյ նախկին Ատենապետ հանգուցեալ Տօքթ. Վահան փաշա Մանուէլեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 216 ղրուշ նուիրած են Հիւանդանոցիս յիշեալ թաղերու պատ. անդամք թաղ. խորհրդոյ՝ իրենց կողմանէ։

—Դարեղին էֆ. Խօսրիկեանի ընդ Օր. Սարինէ Ս. Բէյհեաեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի մէկ օամ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս Պետրոս էֆ. Համամճեան։

—Հանգուցեալ Թադէոս էֆ. Լօքմակէօղեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.

Տէր և Տիկին Միհրան էֆ. Սէթեան 216 ղրշ.։ Տէր և Տիկին Միսաք էֆ. Մկրեան, Այրի Տիկին Մարիամ Սէթեան, Այրի Տիկին Ազնիւ Թ. Լօքմակէօղեան, Տէր և Տիկին Բարթիկ էֆ. Լօքմակէօղեան 108ական։ Տիկին Մաքրուհի Մ. Լօքմակէօղեան և որդին Նշան էֆ. 95։ Համարձում էֆ. Թ. Մէնզիլճեան 60 ղրշ.։

—Հանգուցեալ Վահան փաշա Մանուէլեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.

Տօքթ. Տիգրան բաշա Պապաեան, Յակոբ էֆ. Լսաեան, Վռամշապուհ էֆ. Մանուկեան 108ական։ Մ. Ժաղ Կարին (դեղագործ) 54 ղրշ.։

ՄԵՐ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԱՅՆԹԱՊ, 3 փետր.

Վեց ամսէ ի վեր Այնթապի եկեղեցական գործերը անգոհացուցիչ կացութեան մը ենթարկուած էին։ Յունվ. 28ին առաջ. փոխանորդը 10-15 ականաւոր անձինք հրաւիրեր է այս ո՛չ գոհացուցիչ և միանգամայն արգահատելի վիճակին վերջ մը տալու նպատակաւ։ Յետ երկար խորհրդակցութեանց և վիճաբանութեանց, որոշուած է բառնալ քաղաքական գայթակղութիւնը, զոր Պատրիարքարանը ցարդ նկատողութեան իսկ առած չէր, հակառակ ղրկուած պաշտօնական և անպաշտօն գրութեանց։ Նաև ընդունուած են միաձայնութեամբ այդ 7 պատուաւոր անձինքը, զորս առաջարկած էին ոմանք իբրև առժամայ թաղ. խորհուրդ Ազգ. բոլոր թեմական գործերը վարելու համար մինչև 3 ամիս։ Կը լսենք նաև թէ՝ Պատրիարքարան պիտի դրեն եղեր մի քանի ստորագրութեամբ, 1½ տարի առաջ ընտրուած Գաւառ. վարչութեան վաւերացումը խնդրելու։ Ըստ մեզ, չատ անտեղի է, և Պատրիարքարանը երբէք չպիտի հաւանի այս առարկութեան. նախ՝ քանի որ ընտրողական ժողովէն ոմանք պաշտօնական կերպիւ բողոքած էին ընտրութեան մէջ ղեղծումներ ի գործ դրուելուն։ Բ. Ընտրուած անդամներէն գրեթէ 6-ը ի պաշտօնէ հրաժարած էին բողոքելով ընտրութեան ապօրինաւորութեան դէմ։ Գ. Թէ՝ Պատրիարքարանը նախապէս որոշած չէր Այնթապի մէջ Գաւառ. վարչութիւն մը ընտրելու։ Դ. Եթէ Պատրիարքարանը հրամայած էր, (որուն երբէք չենք հաւատար) և եթէ ընտրութիւնն ալ օրինաւոր եղած էր, ինչո՞ւ ցարդ չվաւերացուց. ուրեմն ի՞նչ հարկ կայ դիմել Պատրիարքարան, մոռացուն մասնուած և 1½ տարի առաջ ապօրինաւոր ընտրուած ժողովոյ մը հաստատումը խնդրելու, որ՝ և թէ՝ 10 ամիս առաջ կարգուած Քաղաք. Ժողովն ալ քաղաքական գայթակղութեան եղան, և մեծամեծ անհամայնութեանց մատնեցին եկեղեց. գործերը։ Մեզքը շարժառիթներու գլուխը. Ջուրը պղտորելով ձուկ որսալ ուզեցին։ Ըստ մեզ լաւ է, ինչպէս առաջ, նոյնպէս այժմ, Թաղ. Խորհրդով մը կառավարել եկեղեցական գործերը, մինչև որ մտքերը հանդարտին, արմատացեալ կուսակցութիւնը վերնան, և «Եղիցին մի հօտ մի հովիւ»։ Կը յանձնենք ասոնք, Պատրիարքարանի լուրջ նկատառութեան։

ԱՐԳՈՍ

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ՐՕՄԱ, 3 մարտ.— (Ռէյտմ) Գրաւ հաղրէթլէրի՝ գապկնէնին խթիթասը-նը գապուլ իթմէմիշ տիր. գապկնէ ազասը՝ պու այրն օնունտա իթթիմա իտէէք օլան քարլամէնթատա իսպաթը վիճուտա իտէէք տիր։

ԲԷՇԹԱ.— Մէճլիսը մէպուսան ազասընտան էթիէն Բէթչա իլէ Բագովսքի՝ լարլամէնթատա, պիրպիրինի թահգրը իթթիքլերինէն, արաարընտա պիր տիւէլլօ վուգու պուլմուշ վէ Բագովսքի եարալանմըշ տը՝։

ԲԱՐԻՍ.—Մէճլիսը մէպուսան՝ հարտուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.

Տօքթ. Տիգրան բաշա Պապաեան, Յակոբ էֆ. Լսաեան, Վռամշապուհ էֆ. Մանուկեան 108ական։ Մ. Ժաղ Կարին (դեղագործ) 54 ղրշ.։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ՐՕՄԱ, 3 մարտ.— (Ռէյտմ) Գրաւ հաղրէթլէրի՝ գապկնէնին խթիթասը-նը գապուլ իթմէմիշ տիր. գապկնէ ազասը՝ մուճիպը մէնմունիյէթ օլմագտա տէվամ իտիեօր։

ՄԱՏՐԻՏ.— Պանգանին ըսկանը հագգընտա հիւքիւմէթին թանգիմ իթթիեի բրսիէնին պու իճթիմա տէվրէսինտէ գապուլ օլունմատեաճաղը զանն օլունուեօր։

ՐՕՄԱ.— Բաքա հաղրէթլէրինին ժիւպիլէ մէրասիմի ֆէվգէլատէ բարլաղ օլմուշ տը՝։

ԼՕՆՏՐԱ.— Գօլօմպիա սաբլարը Բիօֆէրիդա Բօգանօտա թէքբար մաղլուպ օլարագ, իշլերինտէն պիր խայլըը թէլէֆ վէ մէճրուհ օլմուշ տը՝։

ՍՕՖԻԱ.— Սօպրանիէ մէճլիսի ինթիխապաթընէն չիմտիեէ գատար մալիւմ օլան նէթիճէսինէ կէօրէ, ինթիխապ օլունան 70 ազա՝ պու կիւն մէվգը իդթիտարտա պուլունան գապինէ թարաֆտարը վէ 33 ազա՝ խըսաֆկիրան ֆէրգասընա մէնսուպ տը՝։ Ուէնուզ 47 ազա ինթիխապ օլունաճագ տը՝։ Գապինէնին էքսէրիյէթէ գազանաճաղը զանն օլունուեօր։

ՊԷՐԼԻՆ.—Բայլաշթակ մէճլիսի՝ Զին սէվգէյլամը ասքէրիյէսի պիւտճէսինի միւազաբէրէ իթթիեի սրրատա, պաշ վէքիլ զօնթ Պիւլօվ՝ Ալմանիանին ագսամ շարգտագի մէնաֆիի միւնասարէրէն էզօնմիզ մահիյէթինի հարզ օլուզունը վէ Ինկիլթէրա վէ Ճաբոնիա տրասընտա ագտ օլունան մուգավէլէի իթթիֆագբյէնին Ալման մէնաֆիինէ սէքթէ վէրէճէք պիր իսթիտատ օլմատը՝ կիպի, Ինկիլթէրա վէ Ալմանիա արասընտա միւնագրտ մուգավէլէնէ տահի հիչ պիր վէճճլէ թագունմատեաճաղընը պէտան էյլէմիշ տիր։ Միւշարիէյհ պաշ վէքիլ՝ խարիճիյէ պիւտճէսի հագգընտա միւզաքէրաթ ճէրէեան իթթիեի էնտատա, բրէնս Հանրինին Ամէրիգաեա սէեահաթը՝ մուայէնէ հիչ պիր սիեասի մագսատա միւսթէնիտ օլմատը՝ ընտան պահալէ տէմիշտիր քի, «Պատմա Ամէրիդա իլէ էսկի վէ էյի միւնասիպէթլէրիմիզին տահա զիեատէ ճիտտի սուրէթտէ մուհաֆազասընա զայրէթ իտէճէնիզ։» Դօնթ Պիւլօվ՝ սէօզի ճէնուպի Աֆրիգա մուհարէպէսինէ միւտախէլէ մէսէլէսինէ չէվիրէրէք տէմիշ տիր քի, պէօյլէ պիր թէչէպիւս՝ միւմանատթ քեարանէ թէտպիրլերին իթթիխազընը մուճիպ օլուր, պու իսէ, Ալմանիանին մէնաֆիինէ ասլա մուվաֆֆագ տիւշմէզ։

ԼՕՆՏՐԱ.— Թրանսվալտան կէլէն զայրը միւասիտ խապէրլէր իւզերինէ, ճէնուպի Աֆրիգա մատէն էահմը ֆիաթը՝ հիսս օլունուր տէրէճէտէ տիւշմէքտէ տիր։

ԻՍՄԱԻԼԻՑԵԵ.— Օն կիւն զարֆընտա Սիւվէյշ գանալընտան 87 կէմի կէչմիշ վէ 2,460,000 ֆր. հասըլաթ օլմուշ տը՝։

ԲԱՐԻՍ.— Բէթէրսպուրկտան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ ճէնուպի Ռուսիանընը միլիթէլիֆ տէմիր ֆապրիգալարընա 400 միլիոն ռուպլըզ սիբարիշ վերէճէքինի վատ էյլէմիշ տիր։

ԿԷՁԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ԲԱՐԻՍ, 4 մարտ.— Վատէք Ռուսսընը անվալը սրհհիյէսի էեուլէշմէքտէ պէր տէվամ տը՝։

—Լահէյտէն թէլէկրաֆլա պիլտիրիլիօր քի, ժէնէրալ Պոթանընը ռէի՝ Քրիւկէրէ իրսալ իթտիեի պիր բաբօրատա, Պօէր հիւքիւմէթի վէ մուհարիպլերինին՝ նէթիճէսէ գատար հարպա տէվամա գարար վէրտիքլերի վէ Ինկիլիզլերին ըէք միւշքիլ մէվգբատէ պուլունտուգլարը կէօսթէրիլմիշ տիր։

ԼՕՆՏՐԱ.— Լօրա Սալզպիւրիին չէհրը թըշրինը էվվէլտէ խթիֆա իտէճէեի՝ սիեասի տէվամիրտէ բիվանէթ օլունուեօր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էահ. Ուսմ. միւն ադր. գաբ.	28—30½
» » » էն սիւքէք	28—31
» » » էն աշաղը	28—29
Բումէլի չըմէնտ. ագրմ գէնտ.	114—⅜
» » էն սիւքէք	115—⅝
» » էն աշաղը	114—¼

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէյմի ագսիօնը Օս. լիր.	
Միկրէթ Ա.	0—15
» Բ.	—66
Թրամվայ	5—82½
Ժուխանս	1—55
Օսպիկասիօն Թրամվայ	484—
Ասիւրանս	3—55
Գոբլօբասիօն	0,09
Գոմմէրսիալ	0,09
Լօրիօմ	62—50
Պանգ Նասիօնալ տը Կրէդ	406—54
Թրանսվալ	130—
Բրնիթմ թահվիլաթը	476—
Գրէսթ Ֆօնսիէ էմիրսիէն	267—
Անսաուլը չըմ. ագսիօնը	10—32½

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրաը 100 ղշ. ասն	ղշ. բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—05
Մէթալիք	97—
Ինկիլիզ լիրաը	110—05
Ֆրանսզ ալթունը	87—20
Բոլ	90—
Գրէմից ալթունը	51—06
Դարպոն գայմէսի	8—59

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 3 մարտ

Ինկ. էահմը Ինկ. լիրաը	94—35
Օսմ. էհնամը գաբանաը	26—12
» » Բ	28—12
« » Գ	51—50
Օսմանլը Պանգաը	12—63
Մըսրը Տուլ. մութթահէտ	107—50
Պուլկար իսթիգրազը	82—87
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25—32½
Թրանսվալ	5—43
Շարթրէթ	3—87

Բարիզ 3 Մարտ

Ֆրնս էահ. 4%ֆր.	101—30
Եէնի Օսմ. էահմը գաբանաը	26—52
Բումէլի չըմէնտ.ֆէրի	116—
Օսմանլը Բէյմի էահմը	324—
» Պանգաը	564—
Դէրիի Լիսէէ	1060—
Իթալիա էահմը	100—30
Բանքրիթթիւրք	—
Օսմանիյէ	
Տուան Օթօման	515—50
Սրանեալ	77—15
Թրանսվալ	133—
Գամպիո 3 այ վատէ	225—10
Էմիրսէն իւնիֆիէ	109—70
Շարթրէթ	100—

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—08
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—81¼
Ֆիրէն Մանտա	21—80
Վիէննա չէքի (գուլդն)	——

Պէրլին 3 Մարտ.

Բումէլի չըմէնտ.ֆի (մարգ)	114—70
Լօնտրա իւզերինէ գամպիո	20—320

Վիէննա 3 Մարտ

Լօնտրա իւզերինէ գամպիո	239—90
Բումէլի չըմէնտ.ֆէրի ֆր.	111—50
Օսմանլը Բէյմի ագսիօնը	299—

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱՍԸ

BOURSE DE PARIS

ՊՈՒ ԿԻՃԷՐԻ

4 Մարտ 1902

Կէճ վագթա գատար Բարիզ Պորսասը մաթպասամըզա վիրուտ իթմէմիշ տիր։

0—()—()—()—()—()—()—()—()—()—()

ՄԱՆԶՈՒՄԷՆԻ ԹԷՖԹԻՐԻԳԱՄԸ (74)

ՄԻՒԷԼԼԻՖԼԷՐԻ

ԷՔԻԼԷՆ ԷՆՕԼ ԼՕՒԻ ՕՖԻՑԻՈՒՄ

ՊԻՐ ՄԷՐԱՔԷՐԻ

22

Թրիպիւս՝ լը Ռիւէլլօեի գուճագլուսուպ, տրշարրտա պիր գանանրն տիպինէ եաթրրարագ, ավտէթ իլէ Դօնթա տէտիքի։

—Էկէր արզու պույրուլուրսա, Գօնթ հաղրէթլէրի, կէճէ եարբսընա գատար պուրատա գալրրսրնրզ գօրգաճագ հիչ պիր չէյ եօգ տը՝։ Էկէր պիր չէյ օլուրսա, եալընըզ պանա մալիւմ օլան պիր եէրէ սիզի սագլարըմ. կիճէ եօլա չըգարրզ. սիզէ եօլ կէօսթէրիրիմ։

Գօնթ — Թէչէքքիւր իտէրիմ. էֆէնտիմ. թէքլիֆինիզի գապուլ իտէրիմ. մինէթտարընրզ օլտուղումը ունութմաեընրզ. Գօնթ Բէն չաթօսունա կիթմէք իսթէօրում։

— Գօնթ Բէն չաթօսը պուրաեա եազն տը՝. էմրինիզի իճրա իտէր իսէմ, վազիֆէմ եէրինէ կէլմիշ օլաճագ տը՝։

Պիրտէն պիրէ տըշարրտա կիւրիւլթի իշիտիլտի. Թրիպիւս գաբուտան ֆըրլաաը. Թէքբար իշէրի կէլուպ տէտիքի։

— Կէլինիզ Մ. Դօնթ, սիզի արաեօրլար. իզինիզի պուլմուշլար տիմէք տիր. էթրաֆը արաեօրլար։

Պէրպէրճէ գուլիպէտէն չըգտրլար. պիր ազ իլէրուտէ, Թրիպիւս՝ Մանուէլա իլէ եէրէն պիր գաեա գալարրուպ, արգա ճիհէթտէ կէօրիւնէն տէրինճէ պիր մաղարաեը կէօսթէրէրէք տէտի քի.

—Պուրաեա կիրինիզ, թէչիքէտէն զօրգունուզ օլմա։

Գօնթ կիրտի, Թրիպիւս իւսթինի թէքբար էօրթտու, օտասընա ավտէթ իթտի. պիր գաչ Մաճար սիվարիսի կէլմիշ վէ Թրիպիւստէն մալիւմաթ ալմագ իւզրէ, սիւալլարտա պուլունուեօրլարը։ Թրիպիւս կէօրմէտիեինի սէօյլէտի, անլէր տէ էթրաֆը արատրգտան սօնրա չէքիլիլէր. խանէպէրտուլ՝ Մարքիզ իլէ եալընրզ գալտը։

Կիճէ եարբսը օլտուղը կիպի, Թրիպիւս՝ գօնթը սագլատրզը եէրտէն չըգարտը, պիր ազ եէեէճէք վէրտի, Մարքիզէ տէտի քի.

—Ինճիրլի գուլիպէսինէ օղրար սիզէ եա վալիտէ Ռիրկիզի վէ եախուտա Մարանիգի կէօնտէրիրիմ. պէն կէլինճէեէ գատար լը Ռիւէլլօ տա գաբուճըլըգ վէ նէվպէթճէլիք իտէր, ագլը պաշընա կէլմիշ։

—Լը Ռիւէլլօնրն ըէֆագաթընտան զիեատէ եալընրզ գալմաղը թէրճիհ իտէրիմ, պէրապէր կէօթիւրսէնիզ էյի օլուր։

—Պուրատա եալընրզ գալմաՀ մը իսթէօրսունուզ։

—Նէ՞ օլուր, նէ՞տէն գօրգաճաղըմ, եալընրզ սապահլաեն Մարիանիգ եախուտ Ռիրկիզ, տահա էյիսի սիզ պուրատա պուլունմալըսընրզ։

—Պէ՞նլէ մի իսթէօրսունուզ։

—Բէճա տախի իտէրիմ։

—Կէլտիեինիզ արապա իլէ կիտէրիզ, սապահլաեն կէլիրիզ, Սալահա ըսմարլատրգ մատամ։ Մ. Գօնթ, էմրինիզէ մունթազրըմ։

Տըշարը չըգտրլար. գաեալարտան չըգտրգլարը կիպի, քէնտիլէրինի քէմալը տըգգաթլա թաագրպ իտէն պիր սիվարիեի կէօրմէեէրէք, Լօրանսը կէթիրէն արապաեա պինուպ, եօլա չըգտրլար։ Պիր սաաթ գատար կիթիրքտէն սօնրա, արապա տուրմասրլա, արգատան կէլէն սիվարի տախի տուրտու. Թրիպիւս՝ էլիյլէ իլէրուտէ պիր եէրի իշարէթ իտէրէք, Գօնթա տէտի քի.

—Մ. Գօնթ, իշթէ Գօէքթէն, օն տագրգալրգ եօլումուզ գալտը, օրաեա գատար կիտէլիմ մի։

—Լիւզումը եօգ, (եէրէ աթլաեարագ,) թէսատիֆիմիզ սաեէսինտէ, սիզին կիպի ալիգատար պէր ատէմէ քէսպը իւլֆէթ էյլէտիեիմտէն նաչի, պիր տահա թէչէքքիւր իտէրիմ. Ալլահա ըսմարլատրգ։

Թրիպիւս՝ գօնթուն սէլամընա պագմաեուպ, արապաեը չէվիրտի. Պոնէ Բուժ մէրգումը տիրսէկի իլէ տիւրթէրէք, պու նէ՞ տիմէք օլտուղունը սօրտու։

Թրիպիւս ճէվապէն տէտի քի.

—Էկէր գօնթ օլմազսա իտի, սէն, պէն վէ Մարքիզ տը Թրէանա վէ պիր չօգ բէֆիգլէրիմիզ՝ Թրէանա չաթօսունտա գաթլ օլունաճագ իտիք։ Օ՝ պիղէ հաեաթ պախշ իթտի, պիզ տէ մուգապէլէթէն, քէնտիսինի սէրպէսթ պրագտրգ. անլաշՀլար մը։

—Տօղրու, լաքին պու ատէմին ֆէվգէլատէ էհէմմիյէթի օլմալը։

—Պիլտիկինտէն զիեատէ միհիմմ. լը Ռիւէլլօնրն գուլաղընա էեիլուպ, պիր իսմ սէօյլէտի քի, իսթիեար՝ էլէքթրիգ ճէրէեանընա թութուլմուշ կիպի տիթրէտի. Թրիպիւս թութմամըշ օլաա իտի, գօնթուն արգասընան կիտճէքտի։

Թրիպիւս.—Տո՛ւր, տու՛ր, ալչագլըգ լաղըմ տէեիլ։

Լը Ռիւէլլօ.—Հա՛յ չէյթան, պուլունն կիպի պիր ավը գաչըրմագ՝ նէ՞ պուտալալրգ։ Լը Ռիւէլլօ՝ արապանրն իչէրիսինտէ, Խանիրլի գուլիպէսինէ կէլինճէեէ գատար պիր չօգ քիֆրլէր իթտի։

Գուլիպէեէ կէլտիքլերինտէ, Թրիպիւս՝ գաբուեի իչ տէֆա ուրտու։ Իչէրիսէն պիր սէս՝

—Ո՞ւմ օ տէտի։ Թրիպիւս սէսլէնտի, գաբու աչըլտը, Մարիանիգ գաբուեա կէլիպ տէտի քի, թամ վագթընտա կէլտիկինէ Մ. Թրիպիւս, պէն տէ սիզի արամաղա կէլէճէքքիմ։

(Տէվ.)

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

Միւսմալէյէ՝ ան պիր սէնէ մուգասատէմ, Մէքթէպի Հուգուգը Շահանէտէն պա չահատէթնամէ, խուրուճ իթմէյ, վէ զայրէթ ու իսթիգամէթիյէ վէ քէսին հիւսնիւ թէվէճճիհ վէ էնիյէթինի գազանմըշ, էրպապը Նամուս վէ լիյագաթտան վէ պիրինճի սընըֆ տաւշա վէ ալլէրինճէն մասրուֆ պիր զաթ տը։

Քէնտիլէրի՝ հէր նէվ Շէրի, Հուգուգ, Ճէզա վէ Թիճարէթ տավալարընը տէրէօճէ իտէր։

Պիր մէպլաղը մայիմ մուգասպիլինէտ ալթը այլըգ վէ սէնէլիք ապօնէ գայա վէ գապուլ իյլէր։

Ճավալարը հագգընտա մէճճանմայիմաթ ալմագ իսթեեէնլէրէ պէյէտ նը բէյ վէ իթայը մայիմաթտան գաչնմագ։ Էքսէր տավալարտան բէչին իւճրէթ ալմասընը կիպի, բէք չօգալրընբտա սուէնն թէսվիյէտէ գուսուր էյլէմէգ։ Սապահլարը սաաթ 2—6ետա վէ ագշամլարը տախի 9—11է գատար եազրխանէսինտէ պուլունուր։

Իտարէխանէսի՝ Պապը Ալի ճատէսինտէ Մուսուլխանընտա 22,23 վէ 24 նումէրօյը օտալար տը։

ԼՈԳՄ ՏԵՍԱՒ
Ս. ԴԱՒԹԵԱՆ՝ «ՆՈՐ ԴՊՐՈՑ»Ի
Ը. պրակը։
Մամուլի տակ է Թ. պրակը։

ՃԷՅԼԱՆ

ՀԱԶԸՐ ԷԼՊԻՍԷ ԻԶՈՒՆ ՊԷՕՅԻՒՔ ՄԱՂԱԶԱ
ԶԱՐԻՖ, ՈՒՃՈՒԶ Վէ ՏԱԵԱՆԸԳԼԸ

Սուլթան Համամընտա եէնի աչըլան մէյտանա նազը, Բինթո խանընդն իարիճինտէ, Ն. Զ։

ՃԷՅԼԱՆ մաղազասընտա զարիֆ, տաեանըգլը, ալէա վէ հէր մէվսիմին մօտասընա վէ հիւսնը թապիաթա մուվաֆրգ վէ հէր սինտէ վէ վիճուտէ ուլկուն էրքէկ վէ գատրն վէ չօճուգ էլպիսէլէրի մէվճուտ պուլունուր։

ՃԷՅԼԱՆ մաղազասընդն սիւէսոիսի Ռուբէն Մաղաքեան՝ պիր չօգ սէնէլիք թէէրիւպէլէրինտէն, միւշթերիլէրինն տախի իսթիֆատէ իթմէսինի արզու իտէրէք, հէր պիր լիպա իչուն օլ տէրէճէ ուճուգ վէ գապիլը էյթիրա ֆիաթլար թագտիր իթմիշ տիր քի, եէրլի վէ էճնէպի հիչ պիր մաղազա քէնտիսի իլէ բէղապէֆ էտէմէգ։

Միւհթէրէմ միւշթերիլէր՝ պիր թէշրիֆէրիյլէ մէղքիւր հագըգաթը թասդիգ պուեուրճագլար տը։

Էմր պույրուլտուղը հալտէ, էօյլիւ իւղէրինէ զանէթ եագըշըգլը էլպիսէլէր տախի իմալ օլունուր։

ԲԱԶԱՐԼԸԳ ԵՕԹ ՏԸՐ։

ՆԻՒՄԷՐՕՅԸ 2 ԶՐԵ. ՏԸՐ
ԲԱԶԱՐ կիւնլերի տախի ԱԶԸԳ տը։

ՉԿԱՐԴԱՑԱԾ ՄԻ�simՆՑԻՔ

Արիւնը, ոսկորները, ջիղերը, ակռաները և մարդուս կազմուածքին ուրիշ մասերը որոշեալ քանակութեամբ ՖՈՍՖՈՐ կը պարունակեն որ մարմնոյն առողջութիւնը պահպանելով անգամներուն կանոնաւորաբար աշխատելուն կ'օգնէ։ Այս Ֆոսֆորը որ թանկագին է մարդկային կազմուածքին համար, շատ անգամ կը քիչնայ հիւանդութեանց պատճառով և այն անձը որ կորսնցուցած է մասնոյն ֆոսֆորը, տեւական տկարութեանց կ'ենթարկուի։ Արիւնը կը ակարանայ, ջիղերը կը թուլնան, ծունկերը կը կարտին, ամբողջ մարմնոյն և գլխաւորաբար ուղեղին մէջ յոգնութիւն կը զգայն սիրտը կը տրտիտ և դեռ այս կարգի շատ մը անհանգստութիւններ կը տառապի։

Կորսուած Ֆոսֆորը կրկին արեան մէջ մտցնելու և դայն զօրացնելու համար, բժիշկներ երբ հնարք մը կը խորհէին, այս տարի Բարիզի առաջնակարգ քիմիագէտ Պիլեոն՝ O վօ Լէսիթին Պիլեոն անուամբ դեղ մը հնարեց որ կորսուած ոյժը կատարելապէս կը մտցնէ արեան մէջ, ջիղերը-ոսկորներն ու մարդուս կազմուածքը կը զօրացնէ, և մարմնոյն դիւրաշարժութիւն կուտայ։ Անոնք որ իրենց ուղեղն ու մարմինը յոգնեցուցած են, անոնք որ գեղծումներու պատճառով անկարողութեան մատնուած են և վերջապէս անոնք որ ոյժի պէտք ունին, անհրաժեշտ է որ O վօ Լէսիթին Պիլեոն O vo-lécithine Billon անունն։ O վօ լէսիթին Պիլեոնը որ ամէնէն ազդու դեղն է շաքարախտին, ընդունուած էր Ֆրանսայի բժշկական Ակադէմիին և կը ծախուի մեծ դեղագործներու ու դեղավաճառներու քով։

ԳՐԳԱՆԻ
ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՕՐԱՑՈՅՑ
1902
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՓԻԻՍՏՈՍԻ

Յօրինեալ ՄԱՐՈՒԹ Ա. ՅՈՎՍԷՓԵԱՆԷ

Տէր եւ Հրատարակիչ
Մ. ՍԱՐԳԵԱՆ ԵՒ ԸՆՆ.
Դին 50 Փղ.

Բուն ՕՐԱՑՈՅՑԷՆ զատ՝ ունի Յաւելուած մը՝ զանազան կարեւոր ծանութիւններու։

* * *

Ազգ. Հիւանդանոցի մի քանի տարիներ առաջ հրատարակած Ընդարձակ Օրացոյցի դիրքն ու բովանդակութիւնը խիստ ճոխացած ըլլալով՝ Բոզոքական և Հռովմէական ազգայինք սկսած են անոր մօտ Օրացոյցներ պատրաստել, ուստի Սարգեան եւ Ընկ. Տպարանը՝ բազմաթիւ Ազգայնոց խնդրանաց համաձայն այդ պակասը կը լրացնէ, այս նպատակաւ միայն հրատարակելով ներկայ Օրացոյցը, առանց մտքէն անցընելու Ազգ. Հիւանդանոցի Օրացոյցերուն վնասել։

Կը ծախուի բոլոր Հայ գրավաճառաց խանութները։ Նաև կը գտնուի Պահէճ Գաբու, Զրավաճառ-Գրավաճառ Նշան աղայի, և Բերայի բոլոր Հայ ծխավաճառներու խանութները։

Կեդրոնատեղին է Սարգեան եւ Ընկ. Տպարանը՝ Պապը-Ալի ճատէսի Թիւ 38

Իսկ Իզմիրի մէջ Այի Եօրկի փողոց Գ. Պաղպանիրկեանի խանութը և Հայոց Առաջնորդարանին դիմացը ծխավաճառ Տիգրան Տէր-Մաթէոսեանի խանութը։

ՈՒԷՍԹԴԸՐՆ

TORONTO WESTERN LONDON 1851

ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱԸ ՄԱԿԱՍՈՒՍՑԱԼ ԹՕՐՕՆԹՕ Վէ ԼՕՆՏՐԱՍԱ
1851Տէ ԹԷԷՍԻՍ ՕՂՈՒՆՄԸՇ
ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐԾԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թաղմին օղունան զիյանլարընն մէճմուխ	Ինկ. լիրա	6,000,000
Մէվճուտ ագչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քեամիլէն թէէտիյէ օղունմուշ սէրմայէ	» »	410,000

Թուրքիա չիւպէսինին միւտիրի ումումիսի. ԴԱՆԻԷԼ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Իսթանպօլ, Պահճէ Գաբու, Անանիատի Խան, Ն՝ 20, 21, 22։

Թաշրալարտա իշկիւզար վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տը։
ԻՄԻԹԱՐ — ՇԷՀրիմիզին էն մասրուֆ Ֆրանսը վէ Ալման գումբանիալարընն սէրմայէսի հասըլաթընա նիսպէթէն 100 % օլտուղը հալտէ Ռաէսթերընքի 125 % տիր։ Իշթէ պու հագիգաթ Ուէսթերընն բրագիպլէրինէ թէգթէվիւգ իթարմէյէ էն պէօյիւք թէէմինաթ տը։

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ
ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ին
Դ. ՊՐԱԼԻՍ
Թաղաքապետ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ և եւրոպայի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենանուրբ հոտղէնները ինչպէս նաև թուալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը մատչեն գիներու գերազանց ժամանակներ։ Փափաքողներուն քաթալօկը ձրի կը զրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրասաղաք և Կ. Ինճիճեան Որդիք վաճառատունները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի տարին, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻԶ—ՊՊ. Լաքտիէռ Որդի և Ընկ. 28, Ռիւ Շաթօտէօն։
ՊՈՄՊԱՑ — ՊՊ. Ապքար և Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.—Պ. Մ. Գալֆեան.
ԳԱՀԻՐԷ. — Պ. Հ. Ռոզանթալ.
ՌՈՒՍՃՈՒԿ. — Պ. Պ. Կ. Ինճիճեան Որդիք.
ՎԱՐՆԱ. — Պ. Կէռան Արտիթի.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ. — Պ. Պ. Վ. Ս. Մեծատուրեան։
ԻԶՄԻՐ. — Պ. Յակոբ Մամճեան։
ՌՈՒՏՈՍԹՕ. — Պ. Յակոբ Բսօվատալ։
ՋՄԻՒՌՆԻԱ. — Պ. Հայրիպ Վառնէկի.
ՍԵՎԱՆԻԿ. — Պ. Տէնօ Ֆէրնանտէզ.
ԻՒՍԿԻՒԴԱՐ. — Պ. Մ. Բարիւանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ. — Պ. Ֆրանքէլ Շիֆֆէր.
ՍԱՄՍՈՆ. — Պ. Պ. Պետրոսեան Եղբարք։
ՏՐԱԳԻԶՕՆ. — Պ. Արիս Կ. Ինճիճեան. 24—16

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԷԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ
ՍԵՐՄԱՑԷ, ԻՀԹԻՅԱԾ, ԹԷՄԻՆԱԹ ՖԻ. 7500000

1899տա մէրի իւլ իճրա	էօմիւր սիկուրթաը պէտէլի ֆրգ.	19,534,276
» »	եանկընը » » »	460,267,203
» »	» » բրիմի »	1,433,965

Էօմիւր էնէրիւ վէ չօճուգլար իլիւն միւթէտիլ չէրաթի իլէ սիկուրթա ագատէր

Ճանկը՝ էրլը հէր նէվի պինա վէ եէնա իւղէրինէ սիկուրթա ագատ իտէր։

Նէֆէյմի էրլերը՝ էրլը մալ, էվրաղը նագտիյէ վէ վարօր սիկուրթարը գապուլ իտէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896տա 18½ %, 1897տէ 18%, 1898տէ 18%, 1899տա 16% թէմէթթիւ թէվզի իթմիշ տիր։

Շիրքէթին Պանքէրլէրի (Տէրսաաատէթտէ Գրէսի Լիոնէ, Լօնտրատա Անկլօ Աւսթրիական Պանգ, Սօֆիատա Պանգ Նասիոնալ Պիւլկար։

Թաշրալար իշիւն միւստահա վէ միւթէպէր քէֆալէթլի աճէնթլէր արանըլըյոր

Թիւրքիա իշիւն ումումի աճէնթէ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէպանի սոգագ, Ճէյտիտ խան
Թիւրքիա իշիւն ումումի միւֆէթթիշ — Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

ԻԼԱՆ

Խարիճիկէ միւսթէշարը միւթէվէֆֆա Արթին բաշանդն էմվալը մէթրուքէսի՝ Գրամէթը Ասքէրիկէ մասքէմէսի մարիֆէթիյլէ, միւթէվէֆֆալ միւշարիւիկէին Պէյ Օղլունտա Շիշլիսէ Պէօհիւք տէրէ ճատտէսինտէ քեսին գօնաղընտա իշպու Թարիխը իլանտան իթիպարէն, պէ հէր չիհարէնպահ վէ բազար կիւնլերի սաաթ իշչէն տօգուզա գատար բէչին ագչէ իլէ սաթըլաճաղը իլան օղունուր։
Ֆի 22 զիլգատէ սէնէ 1319

1—3

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԹԻՒՐՔԻԷ

Սիրքէճիսէ քեսին (Եճզախանէ-Թիւրքիյէ) եէվմը քիշատրնտան պէրկէսթէրտիի ինթիզամ վէ տրգգաթի ատն վէ իհզար օղունն քեսքֆէի էտվիյէնին խալիսիյէթ վէ էհվէնիյէթինտէն տօղայը չէհրիմիզին էն մուքէմմէլ էճզախանէսի օղուգ, տիկէրլերինէ նիւմունէի իմթիսալ օղմագ չէրէֆինի թպրաղ իթմիշ մէր. պու արգգաթ վէ իհթիսամա մունդամ օլան թէհարէթ վէ նէզաֆէթ մէսէլէսի քի էճզախանէլերճէ ասըլ նազարը էհէմմիյէթէ ալընմագ մէվատտրն պայլրճասը տը, ամմէնին միւսէլլէմի վէ տէվարիրը բէմիրյէնին տախի մուսատտագ օղուգը իւզրէ պուրատա քէմալը իլէ ճարի տիր. պու կիպի պիր թէէսիսէն պէքլէնիլէլ չու խրատմաքը միւսթահսէնէյէ պիր իլավէի ինանդիյէթ քեսրի օղմագ իւզրէ եէվմը թէէսիսնտէն չիմտիյէ գատար միւրաճաաթ իտէն պիրճիւմէ զուէֆայի խասթէկան մէճճանէն թէտավի իթթիրիմէք վէ մուալէճաթը լազըմ տախի քէզա պիլա իւճրէթի իթա խրիմէք կիպի իսթիֆայր օղնան ֆէտաքեարլըգլար նազարը տրգգաթա պըլնամագ օղուր իսէ պու էճզախանէնին իսթիհսայը մէնֆաաթտան դիյատէ հէմճինսինէ խրատմաթ կիպի պիր ֆիքրը ինանմիյէթքէրվէրի իւզէրինէ թէէսիս իտիրմիշ օղուղը տէրտան թէտիկ ինանդիրէ չու թատատա օղնան հիմմաթի մասրուֆէտէն նազի տիր քի պու էճզախանէ թարիգը թէրագգրտա գաթը տէրէճաթ իտէրէք, պու կիւնքի մէրթէպէի իրազ էյլէմիշ վէ պու եիւզտէն տէ էրպապը միւրաճաաթըն մէնիանիւյէթ վէ էնիյէթինի վէ սթրպպանընն տախի խօշնուտախնի ճէպ էյլէմիշտիր։

Մէզգիւր էճզախանէտէ քեսքֆէի իլէ վէ էմրպապա քէմալը իսթիթասը թամ էյլէմիշ մէշտիրը սթրպպա հէր կիւն էվգաթը մուալէնէտէ հազը պուլունտրգլարը կիպի գիւրիւր ու իւնաէ մախսուս օղմագ իւզրէ տէ մուալէնէխանէյէր մէվճուտ տը։ Էճզախանէտէ պուլունան ալէաթ վէ էտէվաթը ֆէնենիյէսինին միւքէմմէլիյէթի սէպէպի իլէ եէկեանէ տէնիլմէյէ չայան օղան (թանվիլխանէ) իսէ ճանիպը հիւքիմէթը Սէնիյէսէն էվրօպասա տագուղ սէնէ թահսիլ իթթրիլտիքտէն սօնրա իլգ տէֆա օղարագ քիմիակիր տիբլոմասընը իհրազ իլէ չէհրիմիզէ ավտէթ իթմիշ օղան Մէքթէպը թգպիէի Շահանէ քիմիակիր մուալիմէրինտէն Տօքթօր Անմէտ Հիւսէյին պէյին եէտը իգթիտար վէ քիֆայէթինէ թէսլիմ իտիլմիշ տիր. մուամիլէյին ֆէյնը թահսիլտէքի իգթիտարը պուրաճա նասը մալիմ իսէ, էվրօբաճատա օ տէրէճէ մարուֆ տը, մուամիլէյի պէտէրը ինանատա միւհիմճը թահսիլ հէր նէ վար իսէ, անը քէմալը իհթիմալ իլէ պիթթահսիլ աթրպպատա իհզար վէ պիհայէն ալէյի աթրպպայի մուամիլէյհիմին իլէրերինի պիր գաթ տահա թէտիլ իթմէքտէ օղուղը պիր մէրի օլան մատէնի նէպաթի հէր նէվ մէվատտը տախի սուրէթը միւքէմմէլէտէ թահսիլ վէ իհզար իթմէքտէ տիր։ 8—1

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

)(126)(

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԻԻ ԷՖԷՔԵԱՐ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

ԶԷՊ ՏՈՀՄԱՑԻՆ ՊԵԱՆԴՔ
ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Զ.

Տիկին Սէմբնի ներս մտնելուն առթիւ, տակն ու վրայութիւն մը տեղի ունեցաւ սրահին մէջ ուր հաւաքուած էին գրեթէ Պօմպայի մէջ անուն ու դիրք ունեցող ընտանիքներ։ Ամէն կողմէ ուղղուած յարգական ցոյցերէն ետք, Տիկինը խնդրեց Ռաճէն որոշեալ ձեւերով շարունակել հարսանեկան հանդէսը։

—Բայց չեմ գիտեր որ, յարեց Ռաճան, հաճելի պիտի թուին ձեզ մեր այս կարգ ու սարքերը։

—Ո՛հ, բնականաբար, արդէն ասելիքնան ճոխ կեանքին հրապոյրն է որ մեզ կը քաշէ եւրոպայէն հոս և ամենեղծ ըլլալու համար պէտք է խոստովանիլ որ այս ճոխ հանդէսներն ալ կ'արժեն...։

Ռաճան հրամանով վերսկան հարսանեկան խրախճանութիւնները սրահին մէջ։

Սքանչելի գեղեցկութեամբ օժտուած երկու կիներ, որ իրը երգչուհի մեծ հռչակ հանած էին Հնդկաստանի մէջ, թատերական ճոխ հագուստներով ոսքի վրայ կանգնած՝ քերթուած մը կ'երգէին փոխն ի փոխն, որոնց իւրաքանչիւր դադարը կ'ընդմիջէին նուագածուներ իրենց ջութակը հնչեցնելով։ Յետոյ կրկին կ'սկսէին երգել կիները, մեղմ, հեշտօրօր սու զգայուն ձայնով և իւրաքանչիւր հատուածին քայլ առ քայլ, ծանր ծանր, դէպի պատուաւոր հարսնեւորները կը դիմէին ու նոյն ձեւով ետ կը դառնային։

Որ հանդարտութիւն կը տիրէր ընդարձակ սրահին մէջ, հիացումի հասած լռութիւն մը հանդիսականներուն վրայ՝ որոնք ծայր ատիճան ազդուած կը թուէին այս սիրուն գեղգեղէն։ Երգչուհիներուն գեղեցկութիւնը որ արդարև հիանալի էր, կը կրկնապատկուէր իրենց վրայի հագուստին վայելչութեամբն ու գոհարներու առատութեամբը։ Երկու կիները մօտաւորապէս տասնական հազար ոսկիի ապրանքով և ծանրագին քարեր կը կրէին իրենց վրայ։ Իսկ անոնց հագուստները հնդկական նուրբ կերպասէ մը պատրաստուած էին հարիւրաւոր կանգուններով ու ծալքերով, որուն ծանրութիւնը սակայն բնաւ զգալի չէր ըլլար աղջիկներուն վրայ, այնպէս նուրբ ու բարակ էր շղարշը։

Յովհաննէս՝ իր մօտ նստող հարսնեւորի մը հետ մտերմանալով տեղեկութիւն հարցուց երգչուհիներուն նրկատմամբ, որուն ի պատասխան մարդն ըսաւ որ.

—Ասոնք մեծ հռչակ ունին Հնդկաստանի մէջ և շատ սուղ գինով կ'երգեն, անոնցմէ ամէն մէկը քսան հազար սթերլինէն պակաս չէ որ պիտի ստանայ այս հարսնիքէն։

—Ինչ կ'ըսէք, հարցուց չկրնալով հիացումը զսպել, այդչափ կը գնահատուին հոս երգչուհիները, ինչո՞ւ ուրեմն շատ հետեւողներ չունին։

—Անոր համար որ մեծ ձիրք ու տաղանդ պէտք է, որովհետեւ ասոնք միայն երգիչ չեն, շատ անգամ ալ կը ստիպուին պարագային յարմար բանաստեղծութիւններ ընել յանպատրաստից։ Գիշերկութիւնն ալ անհրաժեշտ է, թէեւ միշտ պատուաւոր կեանք կը վարեն։ Մայրեր երբ գիշերկութիւն ու կոչնամ տեսնեն իրենց աղջիկներուն վրայ, տղայ հասակէն կը սկսին մարզել զանոնք այս արհեստին որ շատ հարստութիւն կը բերէ և իշխանական կեանք վարել կուտայ իրենց։

Ժամու մը չափ այս նուագածութիւնը ունկնդրելէ ետք, հարսնեւորները արարողութեանց սենեակն հրաւիրուեցան ուր տեղի պիտի ունենար պսակադրութիւնը։ Ռաճա Սինկ արդէն քաղաքակրթուած մարդ՝ առաջնորդեց Սէմբնիներուն որոնք երբ ուրիշ ճամբով մը կ'երթային, սքանչացմամբ տեսան պարտէզին մէջ շարքը մարմարեայ գեղակերտ աւազաններուն, որոնց մէջ կը հոսէր ջուրը այլազան խաղերով ու ակնապարար տեսարաններով։

Արարողութեան սենեակը սակայն բոլորովին տարբեր գեղեցկութիւն ու հրապոյր ունէր միւս մեծ սրահէն։ Լուսաւորութիւնը հոս ալ անբացատրելի էր, անոր համար որ Հնդկաստանի մէջ ամէնէն մեծ պատիւը լոյսն է. սենեակին յատակը փռուած էր պարսկական գորգ մը միակտուր որ իր նուրբ ծաղիկներու պէպիսութեամբ ու պատկերներու այլազանութեամբ մոգական մը պատանքը կ'ընծայէր դիտողին։ Նստարաններ, բազմոցներ, աթոռներ, համակ եփնոսէ, գեղարուեստ. դերուագներով, քանդակներով ու երիներանգ սքանչելիքներով ճոխացած, գրաւած էին ամբողջ շրջափակը սրահին ուր հաւաքուեցան հանդիսականները։

Սրահին անմիջապէս առջեւը, մեսաքսեայ ճոխ վարագոյրներով կառուցուած ամպհովանի մը կար, որուն փայլը աչքերը կը շլացնէր հանդիսականներուն։ Հարսն ու փեսան անոր տակ կեցած էին արարողապետ քուրմի մը ընկերակցութեամբ որ պսակադրութիւնը պիտի կատարէր։

Տիկինը երկու ամոլները տեսնելով չկրցաւ ինքզինքը զսպել ու Յովհաննէսի դառնալով,

—Տղու խազալիք է, ինչ է, ըսաւ հարսը հազիւ տասը տարու կայ, մինչդեռ փեսան ալ տասնվեց, տասնըեօթը տարեկան։

—Այո՛ Տիկին, ասոնք չափահաս կը սեպուին Հնդիկներուն համար, մինչդեռ ասոնցմէ շատ պզտիկ հարս ու փեսաներ ալ կ'ըլլան եղեր։

Ամպհովանիին տակ կրակ մը կը վառէր որուն վրայ կը ճենճերէր ծուխը ողջակէզին որ այն օր մատուցուած էր կուռքին, երկու ամոլներու երջանկութեան համար։

Երբ ամէնքն ալ տեղաւորուեցան, պրահմին քուրմը հանդիսաւոր ազդարարութիւն մը ըրաւ և տիրող ընդհանուր լռութեան մէջ սկսաւ արարողութիւնը։ Նախ հարսին ձեռքը տասնըչորս տերեւ դրաւ մասնաւոր խոտէ մը զոր ապա երկու հաւասար փունջերու բաժնելով, կապեց հարսին ու փեսին այտերն ի վար ու սկսաւ աղօթքի մը, շարունակ ծռելով ու շլանկուելով, որուն կը հետեւէին անվրէպ երկու տղայ ամոլները։ Կրակը կը ճենճերէր և քուրմը շրջանը կ'ընէր անոր՝ հարսին ու փեսին հետ, մերթ ձայնը բարձրացնելով, մերթ խոնարհեցնելով և ստէպ կնդրուկ ու հալուէ նետելով խնկամանին մէջ։ Այս անվերջ շրջապարէն, ծնրադրութիւնէն ետք ջուր ու մածուն քսեց հարսին աջ ձեռքն ու հրամայեց որ հարսն ու փեսան իրենց ձեռքը դնեն պղնձէ ամանի մը մէջ, ուր ծաղիկներու պսակով մը կապեց երկուքն ալ։

(Շարունակելի)